

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon šte. 50, upraviteljska šte. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 20, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 jutro
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Za našo knjigo.

Čas hiti ali pravzaprav mi hitimo v njem. Napredujemo. Kar nam je bilo pred 50, 70 leti velik dogodek, višek, nam je danes nekaj vsakdanjega, ako ne že preživelega. Le malo je stvari ali ustanov, ki bi bile ohranile svojo prvotno važnost ali ki bi se jim pomen v novem času morda še podvojil. Med take ustanove spada, nedvomno naša Mohorjeva družba.

Ko je Anton Martin Slomšek, dični, izrazil sin slovenskega kmetijskega naroda, ustanavljal Mohorjevo družbo, »črna umetnost« še ni poznala linotipov in rotacijskih strojev, časopisje je bilo posebno pri nas še malo razvito in tisk je bil več ali manj privileg inteligence. Zato je bila družba, ki si je zastavila nalogo, da tisk med Slovenci popularizira, da ga spravi v zadnjo gorsko kočo, ogromnega pomena. Ta pomen se je dvigal v nedogled po dejstvu, da Mohorjeva družba ni zasledovala nikakih zasebnih dobičarskih ciljev, pri katerih se ne vodijo računi o dobrem in zlem z ozirom na splošnost; Mohorjeva družba se je iz vsega počela in brez vsakega pridržka postavila cela in vsa v službo verskonravne, narodno- in gospodarsko-kulturne blaginje slovenskega naroda. To nalogo je vestno izpolnjevala do današnjega dne. Gotovo je bila tudi ta družba človeška ustanova in tod in tam morda ni bila brez hib, tod in tam morda ni bila na višku časa. Toda vse to se je v zadnjih letih korenito popravilo in danes lahko rečemo, da imamo v Mohorjevi družbi kulturno ustanovo, ki smemo biti nanjo ponosni bolj nego kdaj prej.

A ne samo ponosni, marveč čuvati jo moramo kakor punčico svojega očesa. Saj so minuli časi, ko so bile Mohorjeve knjige edina čitanka širokih slojev našega naroda. Tisk se je v tem pospešil in silno razširil in vsi mogoči časniki in časopisi dežujejo takorekoč ljudem v hišo. Imamo pa žalibog tudi tisk, ki ne spoštuje svoje visoke naloge, da služi kulturi, pravemu, resničnemu napredku v etičnem in gmočnem pogledu, marveč zasleduje bodisi čisto gole zasebne interese ali pa kulturno-politične cilje, ki slovenskemu narodu nikdar ne morejo biti v srečo. Tudi v slovenskem tisku se je bohotno razpasla »literatura« najnižje kvalitete, »literatura«, ki je proračunjena na najnižje človeške instinkte, ki ji ni nobena svetinja dovolj sveta, da je ne bi smešila in potegnila v blato. Razen tega stoji knjiga po svoji temeljitosti, metodi, izčrpnosti, popolnosti, priročnosti visoko nad dnevnim tiskom. A uprav knjiga je postala v zadnjem času po svoji visoki ceni širokim slojem skoro nedostopna.

Ne torej iz gole pietete, ampak predvsem iz najvišje potrebe, iz najaktualnejših interesov moramo Slovenci skrbeti za to, da ohranimo v polni delavnosti svojo Mohorjevo družbo. Bolj nego kdaj prej je danes širokim slojem potrebna zdrava, poštena, pametna, poučna knjiga, bolj nego kdaj prej je danes slovenskim množicam potrebna vzgojna kontinuiteta v znamenju davnih narodnih idealov. To kontinuiteto žele pretrgati, uničiti samo tisti, ki slovenstvo sovražijo, ki bi ga radi izbrisali z obličja zemlje. Tisti, ki govore o narodnem edinstvu, mislijo pa na prevlado, na hegemonijo enega naroda nad vsemi ostalimi jugoslovanskimi narodi in posebno nad Slovenci. Tem je Mohorjeva družba trn v očesu, ti jo kanijo razbiti ali vsaj oslabil.

Svojemu narodu odužena liberalna slovenska inteligenca je že dolgo ruvala proti Mohorjevi družbi. Na poti so ji bile prav posebno nabožne knjige, ki jih je izdala družba. Kakor da bi bila Hoja za Kristusom, življenje svetnikov, Sv. pismo in podobne knjige neka kuga in nevarnost za ljudstvo, dočim vsi vemo, da so vsi krščanski vekovi, vsi krščanski narodi, in ravno najbolj kulturni med njimi, in vsi veliki posamezniki črpali iz njih svoje najlepše in najboljšje. Namesto teh knjig je hotela in še hoče liberalna slovenska inteligenca slovenskemu ljudstvu vsiliti ničvredne izdelke domačih in tujih lažipisateljev, ki za drag denar proizvajajo šund, s katerim kvarijo ljudstvo, zlasti pa mladino, da postane tako dostopna za »svobodomiselstvo«. A dočim se je preje zadovoljevala s kritiko in ruvanjem, ji to danes spričo višine, na katero se je dvignil družbin tisk pod uredništvom F. S. Finžgarja, ne more več zadostovati. Danes polaga družba mino v obliki druge — »Vodnikov družbe«. Pri tem služi še posebej proti slovenski narodni in upravni samostojnosti naperjenim interesom. Kajti čisto jasno je, da bodo liberalci z »Vodnikovo družbo« skušali zbrisati pri-

vezanost tudi do slovenskega jezika, slovenske narodnosti in kulture ter propagirati svojo »jugoslovenščino«.

V zadnji dobi smo bili Slovenci na splošno izgubili pogled za važnost velike Slomškove ustanove — Mohorjeve družbe. To je vsekakor razumljivo, ker smo pač mislili, da bodo v narodni državi itak šola in vse druge ustanove brez pridržka služile narodni izobrazbi in vzgoji na edino naravni podlagi narodnega jezika in narodne vere. Toda do danes so morala dejstva in izkušnje vsakega izmed nas poučiti, da smo se zmotili in da so na delu močne sile, ki hočejo našo šolo vsem slovenskim idealom popolnoma izneveriti in odtujiti. Priti smo morali do prepričanja, da moramo znova začeti boj, da se ohranimo v zgodovini in da smo pri tem zopet navezani

več ali manj sami nase. Ob tem položaju dobiva Mohorjeva družba neprecenljiv pomen za nas, za vsakega Slovenca, ki smatra, da smo si tudi Slovenci v tisočletnih trudah in prizadevanjih pridobili pravico, da smemo na svoji lastni zemlji živeti pod svojim lastnim imenom in na svoj lastni način, spoštujoč in ljubeč pri tem bratski srbski in hrvatski narod, živeti z njima v državni edinosti in miru, zdravi tekmi. Kdor želi dobro našemu narodu, mora hoteti dobro Mohorjevi družbi. Dokler se bo Mohorjeva knjiga cenila v naših domovih, tako dolgo nas za naš obstoj, naš jezik, vero, bodočnost ni treba biti strah. Ona je najboljša zavetnica slovenstva. Zato:

Kolikor je pravih Slovencev, toliko bodi branilcev in naročnikov Mohorjevih knjig! Kdor njo ruši, nam velja kot sovražnik!

Dr. Ninčič ovrgel Radičeva natolcevanja.

DR. NINČIČEV ODGOVOR NA INTERPELACIJO DR. HOHNJECA. — ZAPOSTAVLJANJE KATOLIŠKE CERKVE V NAŠI DRŽAVI.

Belgrad, 20. febr. (Izv.) Po govoru poslanca Krafta je prošil za besedo zunanji minister dr. Ninčič, ki je takoj izjavil, da govori, ker ga je izzval Pribičevićev govor. Zelo obžaluje, da ni bil na seji navzoč, da bi takoj odgovoril na Pribičevićovo izzivanje. Pravi, da bo uporabil to priliko in da bo odgovoril tudi na vprašanje poslanca Vilderja in Hohnjeca. Poslanec Vilder ga vprašuje, kaj namerava storiti, da narodna skupščina ne bo vmešavala tuje zastopnike v naše notranje zadeve. Ninčič meni, da Radič tega ni trdil, niti ni to v resnici bilo. Radič ni šel v Dalmacijo po Ninčičevi indicativni in sporazumu.

Glede papeževga nuncija izjavlja sledeče: Po njegovem obvestilu to vprašanje ni na mestu. Nuncij niti sedaj niti dosedaj ni prekorajčil mej svojih dolžnosti. (Medklic: Prosvečni minister trdi, da je) Radičeve besede se ne smejo tako tolmačiti. Ninčič pojasnjuje, da je bil obveščen, kako so nekateri krogi želeli, da bi nuncij govoril v tej krajini. Ugovinjeno je, da nuncij ni prekorajčil svojega delokroga in da na tem potovanju nuncija ni prišlo do nobenih incidentov.

Nato Ninčič citira vprašanja, ki mu jih je postavil dr. Hohnjec in pravi, da po informacijah odgovarja na to sledečo:

»Jaz mislim, da se v jevno razpravo ne

smejo vleči imena tujih poslanikov. (Medklic: To je storil Radič!) To delajo zelo radi tudi nekateri gospodje iz opozicije. (Davidović: Vi žalite tuje zastopnike, potem smo pa mi krivi!) Moram priznati, da je ta Davidovićev medklic kot smešnica zelo duhovit. Jaz sem izjavil nunciju, da je obžalovati, ker se je tekot ostre razprave njegovo ime omenilo.

Radič me je pooblastil, da izjavim, da on ni imel namena nuncija žaliti in da zelo obžaluje, ako bi se mogel njegov govor tako tolmačiti. Nuncij ni na svojem potovanju, kakor dosedaj nikdar za časa njegovega štiriletnega delovanja pri nas, prišel izven meja svojih dolžnosti. Glede potovanja g. nuncija so prišla do mojih ušes razna napačna mnenja. Pri tem se pozablja, da ni samo diplomatski zastopnik sv. stolice, marveč da vrši kumulativno funkcijo apostolskega delegata. Potemtakem ima pravice in dolžnosti, da pregleduje ustanove katoliške cerkve in vrši religiozne misije.

Končno je skušal dr. Ninčič braniti sebe in vladu pred očiti, da se katoliška cerkev v Jugoslaviji zapostavlja. Pravi, da se to nikdar ne dogaja in da vlada nikdar ni imela te tendence. Za to ni navedel nobenih dokazov, niti ni poskušal ovreči dejstva o zapostavljanju katoliške cerkve v Jugoslaviji.

Položaj katoliške cerkve v naši državi.

GOVOR DR. HOHNJECA K INTERPELACIJI. — KATOLIŠKA CERKEV JE V JUGOSLAVIJI ZAPOSTAVLJENA. — URADNA PROPAGANDA ZA PRAVOSLAVJE.

Belgrad, 20. febr. (Izv.) Za dr. Ninčičem je dobil besedo poslanec Jug. kluba dr. Hohnjec, ki je izjavil naslednje:

»Poslovnik mi zabranjuje, da bi obširno govoril o tej stvari. Mi opozicionarni poslanci smo v tako slabem položaju, zunanji minister pa more govoriti, kadar hoče. Povedati imam, da vrši papeški nuncij dve funkciji, eno kot diplomatski zastopnik, ki se mora brigati za dobre odnose med našo državo in sv. stolico, druga funkcija je dolžnost kot poverjenika rimskega papeža kot najvišjega škofa celokupne katoliške cerkve. Kot tak mora nuncij vršiti nadzor nad katoliško cerkvijo v naši državi in poročati papežu o verskem življenju v področju njegove nunciature.

V vsakem oziru je postopanje papeževga nuncija korektno. To mu vsi priznava. Pri vsaki priliki, kadar je pretil kak spor med našo vlado in rimsko stolico, je nuncij delal na to, da se spor poravnava ali takoj prepreči. V tem oziru je treba nunciju dati vse priznanje in tudi zunanji minister je danes to priznal.

Kar se tiče druge njegove funkcije, da vrši nadzorovanje nad katoliško cerkvijo v naši državi, je bilo tudi v tem oziru postopanje papeževga nuncija v vsakem oziru korektno in uspešno. Ko je odšel na poziv škofov iz Dalmacije na potovanje, je to lojalno javil zunanjemu ministru. Stjepan Radič kot prosvetni minister pa je v tej skupščini izjavil, da je pred svojim odhodom v Dalmacijo g. zunanjemu ministru javil, da gre v Dalmacijo zato, da prepreči papeževemu nunciju, ki je šel tja po Radičevih besedah, »da zasaadi sadiko klerikalizma«. Zato smo vložili vprašanje.

Iz tega se vidi, da je bilo vprašanje upravičeno. Zunanji minister je bil dolžen preprečiti Radičeve intencije, če pa minister tega ni storil, potem je bilo moje vprašanje tem

bolj upravičeno. Kar se tiče averzije proti katoliški cerkvi, ki sem jo v svojem vprašanju naglasil, je zunanji minister izjavil, in mi smo njegove besede slišali, da take averzije ne obstojajo, ker je stanje naše katoliške cerkve v državi odlično. Če so pa rimski časniki prinesli članke, v katerih se govori o stanju katoliške cerkve v naši državi, je to dokaz, kako enostransko presejajo položaj katoliške cerkve v naši državi. Sodba v teh člankih je popolnoma nepristranska. Tudi mi smo imeli priliko protestirati proti temu, kako slabo se piše o raznih stvarih, ki se tičejo katoliške cerkve in kako se napram katoliški cerkvi postopa. Videli smo, kako se je v zadevi zavoda sv. Jeronima pisalo proti papežu, proti nunciju, dasiravno se je dokazalo, da med tistimi poročili ni bilo resnice.

Zavod sv. Jeronima je cerkev popolnoma sama ustanovala. (Minister za prosveto Radič: To ni resnica!) On je cerkveno ustanovljen nacionalen zavod in je namen tega zavoda višja vzgoja katoliške duhovščine v Jugoslaviji.

Afera proti papeškemu nunciju zopet dokazuje, da obstoja animoznost proti katoliški cerkvi. Ako je položaj katoliške cerkve v naši državi tako odličen, zakaj so morali kateheti v Sloveniji več kot dve leti čakati na svoje bore plače?

Pri tej priliki hočem omeniti propagando za prestop v pravoslavje pri 26 katoliških delavcih v Skoplju. To propagando podpirajo uradni krogi. Imenoma bom navedel samo velikega župana in pravoslavnega škofa v Skoplju. Zunanji minister naj posveti več pozornosti temu slučaju in uradni propagandi za pravoslavje. Prosim ga, da to stvar dobro prouči.

To sem povedal. Več časa mi poslovnik ne da.

Dr. Kraft o davčni preobremenitvi Vojvodine.

Belgrad, 20. febr. (Izv.) Na današnji seji je nastopil kot prvi govornik voditelj nemške narodne manjšine v Jugoslaviji Stefan Kraft. Govoril je o velikih davčnih bremenih in dokazoval neenakosti z obdavčenjem. Radi preobremenitve je velik zastoj v gospodarstvu. Specielno je govoril o Vojvodini, ki je sedaj v zadnjem času najbolj obdavčena. Čeprav je bogata, danes propada. Širi se nezakonitost, ki je posebno v Vojvodini dosegla vrhunec. Ustavne pravice državljanov se ne spoštujejo, čeprav so proglašene v ustavi. Osebnostna materialna svoboda ne obstoja več. Obласти podpirajo ene državljane bolj kakor druge. O tem bo navedel v specialni debati več primerov iz Vojvodine.

Nato preide poslanec Kraft na narodne manjšine. Izjavlja, da bo o tem govoril pri specialni debati. Ugovinjla samo, da se hoče to vprašanje rešiti nasilnim potom. Država se je z ustavo vezala in priznala, da so Nemci in nemška manjšina ravnopravni državljani kraljevine SHS. Vendar se to dejansko ne izvršuje. Nemci niso ravnopravni. To ni v čast niti državi, niti ljudstvu, niti Nemcem. Pravi, da to stanje ne sme dalje trajati. S posameznimi primeri dokazuje, kaj se dela vse napram Nemcem v kraljevini SHS. Tako vladno zadržanje napram nemški manjšini nazivlje krivico in izjavlja, da bo glasoval z ozirom na preveliko obremenitev z davki in z ozirom na vladno politiko napram manjšinam, proti proračunu.

Nato je dobil besedo zunanji minister dr. Ninčič. Njemu je odgovorjval dr. Hohnjec. Govorila sta še Radič in radikal Gavrilović, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

NAŠI DELEGATI ZA DRUŠTVO NARODOV.

Belgrad, 20. febr. (Izv.) Kakor smo poročali, se bo 8. marca pričelo izredno zasedanje Društva narodov. Razpravljalo se bo o sprejemu Nemčije v Društvo narodov. Našo kraljevino bodo zastopali dr. Ninčič, naš poslanik v Bernu Milutin Jovanović in Konstantin Fotić, načelnik oddelka za Društvo narodov v zunanjem ministstvu.

PROTEST HERCEGOVINSKIH FRANČIŠKANA PROTI RADIČU.

Mostar, 20. febr. (Izv.) Frančiškani v županiji Livno so na svoji konferenci sklenili poslati oster protest na predsedstvo narodne skupščine radi nedostojnih napadov Stjepana Radiča. V svoji izjavi naglašajo, da bodo tudi zaneprej vedno delali za ljudsko blagostanje in jih taki napadi od tega ne morejo odvrtiti.

ARETACIJA KOMUNISTOV.

Split, 20. febr. (Izv.) Policija je radi komunistične propagande zaprla 12 delavcev.

MADJARSKA AFERA.

Budimpešta, 20. febr. (Izv.) Parlamentarni odbor, ki je preiskoval ponarejevalsko afero, da izdela poročilo za poslansko zbornico, je končal svoje delo. Ko bo sestavljeno poročilo, bo odbor počel o aferi izjavo v parlamentu. Opozicija bo formulirala manjšinsko izjavo. Poročevalce poslanec Rubinek je izjavil, da je uverjen, da se za ponarejanjem ni skrivala nikak namen vprijeti v državi prevrat.

Budimpešta, 20. febr. (Izv.) Ogrske oblasti ne bodo zahtevale izročitve Schultzeja in bo preiskava proti njemu izvedena v Bernu.

Novi boji v Siriji.

Bejrut, 19. febr. (Izv.) V Siriji so se boji obnovili. Domači vlašči skušajo z vsemi sredstvi ubiti francosko akcijo. Sedaj so razdrtil železniško progo iz Damaska v Hedžaz. Proga je v dolžini 7 kilometrov popolnoma razdrila. Osební vlak iz Palestine je skočil iz tira. Več vagonov je zgorelo. Tudi železniška proga Damask—Rajak je na več mestih raztrgana. Francoska artilerija se zbira vzhodno od Damaska. V okolici Kašaya so se razvili boji med francoskimi četami in Druzi.

London, 20. febr. (Izv.) Po poročilih iz Jeruzalema je Ibn-Said v Jordaniji zopet prišel z nemiri in zasedel več važnih postojank.

PRED NOVIMI BOJI NA KITAJSKEM.

Berlin, 20. febr. (Izv.) Po poročilih iz severne Kitajske se tam vrši veliko zbiranje vojaških čet. Pričakujejo zopet velikih prevratov. Peking je brez vlade in čakajo nadaljnega razvoja dogodkov.

Tedenski pregled

Zaradi žaljivih besed prosvetnega ministra Stjepana Radića proti papeževemu nunciju Pellegrinettiju je v Vatikan poslal naši vladi protestno noto. V stvari so posredovali pri našem zunanjem ministru dr. Ninčiču tudi poslaniki tujih držav. — Povodom generalne razprave o proračunu je došlo v skupščini do viharnih nastopov med Trumbičem in Radićem, političnemu položaju se je oddolžil tudi Svetozar Pribičević, ki je imel velik govor. Pribičević je podčrtal svoje protikratiško svobodno miselnost in se izjavil za najstrožje izvajanje centralistične ustave. — Jugoslovanski klub je vložil vprašanje na pristojna ministrstva zaradi obupnega položaja naših rojakov na West-falskem in zaradi izvajanja delavskega zavarovanja za starost, onemoglost in za slučaj smrti. — Dr. Korošec je imel važen pogovor z zunanjim ministrom dr. Ninčičem. — Radikalna stranka je objavila besedilo sporazuma z Radićem. Radić je v sporazumu priznal državno edinstvo in Karadjordjevo dinastijo — kar je seveda ob sebi umevno —, razen tega pa tudi narodno edinstvo in vidovdansko centralistično ustavo. — Naša pogajanja v Washingtonu zaradi ameriških dolgov se bodo zavlekla; finančni minister Stojadinović se vrača domov; pogajanja bo nadaljeval naš londonski poslanik dr. Gjurišić. (V žalosno tolažbo nam more služiti dejstvo, da so Američani oddigali tudi ratifikacijo finančnega sporazuma z Italijo — bržčas zaradi prebojevitih govorov Benita Mussolinija.) — Kongres Zveze državnih namestencev, ki se je ta teden vršil v Beogradu, je odločno zahteval čimprejše izplačilo razlik na prejemkih, revizijo uradniškega zakona, izenačenje kronskih upokojencev in izboljšanje položaja uradniškega stanu. — Kongres socialistične sindikalne organizacije je sprejel resolucijo proti ukinitvi ministrstva za socialno politiko. — Lužički Srbi so ustanovili »Narodni svet Lužičkih Srbov«, ki je po posebni deputaciji predložil Društvu narodov želje in priporočila Lužičkih Srbov. — V Bolgariji so se minoli teden vršile občinske volitve; Ljapčeva vlada je ostala v manjšini z 48 odstotki oddanih glasov.

Romanje v Lurd.

Kakor smo že javili, se morajo lurski romarji prigrisati do prvega marca t. l. stolnemu župnemu uradu v Ljubljani. Na razna vprašanja glede potnih listov in vizuma bomo dali pravčasno zadovoljliva pojasnila. Vsekakor bo potni list za jugoslov. romarje skupen. Namen romarja: Pokloniti se hočemo Lurski materi božji in ponesli bomo slovensko »Zlatoto knjigo« presv. Sreč Jezusovemu posvečenih družin v Paray le Monial. Vožnja: Ljubljana—Milan—rivijera (raj Evrope)—Lurd—Paray-le Monial—Lyon. Cene: II. razred 3800 dinarjev, III. razred 2600 Din.

Javna verska predavanja

V posnem času se bodo priredila ob nedeljah javna verska predavanja s skioptičnimi slikami o Jezusu Kristusu.

Spored:

21. febr.: Kje in kdaj je Kristus nastopil? (Prof. dr. Jožef Ujčič.)

28. febr.: Kaj pravijo preroki o Kristusu? (Prof. dr. Matija Slavič.)

7. marca: Kristus je hodil od kraja do kraja in delil dobroto. (Prof. dr. Andr. Snoj.)

14. marca: Eden je vaš učitelj, Kristus. (Prof. dr. Franc Lukman.)

21. marca: Kristus, naš vzor. (Prof. dr. L. Ehrlich.)

28. marca: Kristus, Kralj. (Prof. dr. Janez Fabijan.)

Predavanja bodo v Ljudskem domu zvečer ob 8 in so vsem slojem ljudstva dostopna. — Vstop prost.

Radić vse dementira in znova žali.

RADIĆ HOČE HRVATSKO NARODNO CERKEV. — NINČIČ RADIĆA JAVNO OPOMI-NJA, NAI NE GOVORI. RADIĆ BEZI IZ DVORANE.

Beograd, 20. februarja. (Izv.) Stjepan Radić je po dr. Hohnječevem govoru vstal in začel govoriti o zadevi na način, ki brez dvoma dokazuje, kako upravičeno je dvomiti v Radićeve demantije. Predvsem je Radić vse dementiral. Nato pa je govoril o najrazličnejših stvareh, o papežu, o organizaciji katoliške cerkve, o klerikalizmu, o pobijanju klerikalizma, o hrvatski narodni cerkvi. Pri tej priliki so se jasno videle njegove tendence, da radi tega vodi vso borbo proti katoliški cerkvi, ker hoče ustvariti hrvatsko narodno cerkev. V svojem depasiranem govoru je znesel polno novih žaljkov. Vsled tega je Stjepan Radić zaslužil lekcijo. Govoril je o papežu, češ, da je Italijan. Hotel je nekaj govoriti o italijanski politiki, pa ga je Ninčič takoj zagrabil za rame in ga opomnil, da o tem ne sme govoriti. Ninčič se je bal, da bo Radić priredil nove afele. Radić je v takem brbljanju, ves zmešan vsled opomina, končal svoj govor.

Nato je dobil ponovno besedo dr. Hohnječ, ki je kratko reagiral na Radićeve žalitve in izjavil:

Potrebno je, da odgovorim s par besedami na Radićeva izvajanja. Radić je znan kot stari grešnik. Zato se radi njegovih besed ne smemo razburjati. Naj bo prepričan, da je bilo naše ljudstvo vedno zavzeto za katoliške ideale in jugoslovansko idejo. Ker beži Radić iz dvorane, ugotavljam: Radić je pred zunanjim ministrom pred odhodom v Dalmacijo izjavil da je nuncij prekoračil svoj delokrog in da hoče zasadiť sadiko klerikalizma. To se danes ni demantiralo in se javno ugotavlja.

Nato je dobil besedo Gavrilović (radikal), ki je govoril o imenu vladne večine.

Beograd, 20. februarja. (Izv.) Glede današnjega Radićevega govora naj se omeni, da je predsednik narodne skupščine dal nalog, da se časniki ne smejo baviti s stenografskih beležk. Njegov govor se pošlje v predsedništvo vlade, zunanjemu ministru in Stjepanu Radiću, da ga popravi. — Popoldanski listi Radićev nastop kvalificirajo kot nespameten in ordinaren.

Vtisi o razpravi Pellegrinetti--Radić.

NINČIČ JE MORAL DATI ZADOŠČENJE PAPEŠKEMU NUNCIJU. — NINČIČEV NERODEN EKSPOZE. — RADIĆ IZZIVA NOVE KONFLIKTE. — BELGRAJSKI LIST O RADIĆEVH BURKAH.

Beograd, 20. febr. (Izv.) Dr. Ninčič je moral pojesti grenko pilulo, ki jo je pripravil Stjepan Radić. Ker ni prišlo do sporazumnega sklepa, se je vsled važnosti predmeta zatekel k pravici, ki jo daje poslovnik ministrom, da se morejo prigrisati k besedi, kadar hočejo. Kako neljub je moral biti nedostojen napad Stjepana Radića na nuncija, dokazuje najbolj, da je hotel Ninčič za vsako ceno govoriti danes, dasiravno sicer malo govori o vprašanih zunanje politike. Zunanje ministrstvo je v ignoriranju parlamenta gotovo na prvem mestu na svetu.

Iz Ninčičevega govora o tem predmetu se jasno vidi, da mu je zadeva skrajno neljuba in odkrito je nastopil proti Radićevim metodam. Maskiranje svojega umika na upravičene interpelacije je izpeljal skrajno nerodno in depasirano. Radićega je napravil tak nastop skrajno mučen v vsa celokupno zbornico. Ni čudno, če doživljamo v zunanji politiki neuspeh za neuspehom, če jo vodijo na tak način. Zadoščenje, ki bi ga moral dati nunciju, ki ga je v gotovi meri dal, je sicer precej kategorično. S kislim obrazom je moral Ninčič priznati Pellegrinettijevo korektnost. To mu je moralo biti tembolj mučno, ker je radi balkanskih metod in radi ponašanja, ki je v diplomatskih krogih neobičajno, moral njegov poslanik pri Vatikanu zapustiti to mesto.

Revanž za to sramoto, ki naj bi jo bil izval napad Stjepana Radića — ni namreč nobenega dvoma, da je bil ta napad v ta namen naročen — je padel na incelatorje nazaj.

V kolikor je Ninčičevo zadoščenje zadovoljivo in v kolikor odgovarja mednarodni diplomatski kurtoaziji, o tem bodo izrekli svojo sodbo merodajni činitelji. Gotovo je, da zadeva še ni v zvezi z dnevnega reda. Današnji Ninčičev odgovor se namreč tudi s formalnega stališča ne more vzeti kot definitivni in pravi odgovor na vprašanja. Da pa zadeva še ni rešena, je vzrok ta, ker jo je Radić z novimi žalitvami samo kompliciral.

Hohnječev govor je bil nasproti temu kratak, odločen in dostojanstven. To se je tembolj

lahko opazilo, ko je po vladnem odobrenju nastopil Radić in v kočijaskem žargonu in z žganjarskimi izrazi oblatil in opljuval cerkev, papeža, duhovščino, slovensko in hrvatsko katoliško ljudstvo, pa tudi pravoslavno. Njegov nastop je bil nedostojen, primeren komaj za žganjarno, kaj šele za parlament. Njegovi poslanci so sramežljivo gledali v klop, ostali pa so se zgražali.

Popoldansko »Vreme« se zgraža ter piše tako-le:

»Prosvetni minister Radić je nedavno napadel v svoji izjavi diplomatskega vatikanskega zastopnika na našem dvoru g. Pellegrinetti-ja. Vsled tega sta samostojno demokrati in Jugoslovanski klub naslovila na zunanjega ministra nekoliko vprašanj, v katerih sta zahtevala pojasnitev. Ninčič je na to depoldne odgovarjal. Njega so poslušali poslanci z veliko pozornostjo. Pri tej Ninčičevi izjavi se je splošno občutilo, da mu je skrajno neljubo, ker je primoran o tej neprijetni zadevi govoriti in se je v cellem govoru opazila precejšnja doza prikrte obsodbe tega postopanja prosvetnega ministra. Radić je smatral za potrebno, da zopet spregovori o tem slučaju. Tudi ta njegov precej nesrečno improvizirani govor, kakor vsi nenadni govori Stjepana Radića, vzbudil in izzval je zopet precej veselosti. Neprijeten vtis je rasel z govornikovo razburjenostjo. Drugih dogodkov danes ni bilo.«

Jasno je, da se tak način razpravljanja tudi v najnavadnejših problemih ne more dovoliti. Zato vsi parlamentarci odobravajo vprašanje, ki ga je naslovil Franc Smodej na skupščinskega predsednika.

Priporočamo Kolinsko cikorijo

Poslanec Smodej proti Radićevim psovkam.

RADIĆ PSUJE OPOZICIJO, STRANKE, KLUBE IN POSAMEZNE POSLANCE — GOSPODSKI DANGUBI — FURTIMAŠI — A VI NISTE LJUDI — VAŠA STRANKA ČE ORKNITI

Beograd, 20. febr. (Izv.) Poslanec Franc Smodej je poslal danes na predsednika narodne skupščine sledeče vprašanje:

Pet dni smo slišali z ministrskih klopi na adresu opozicionalnih poslancev toliko in tako grobih žalitev in tako neparlamentarnih izrazov, ki morejo zrevolucionirati ne samo posamezne poslance, marveč tudi cele parlamentarne klube in celokupno opozicijo. Ta neparlamentarni prosti ton je uvedel v narodno skupščino g. prosvetni minister. Tako je g. Stjepan Radić 17. t. m. na adresu v kulturnem in političnem svetu dobro znanega dr. Trumbiča in njegovih tovarišev, vrgel na seji narodne skupščine grd izraz »gospodski dangubi«, »Ferialni savez« in slično.

Na današnji seji narodne skupščine se je prosvetni minister poslužil žaljk »furtimašič«. Opozilej je vrgel besede: »A vi niste ljudi« v popolnem soglasju s tem psovanjem, s katerim hoče minister ponižati poslance na živali. Je izraz istega ministra na adresu zemljoradniške stranke, o kateri je dejal, da »se orknute«, da govorijo vsi opozicionalni parlamentarci, razen ministra za prosveto »same budalaštine«, na to smo se pri ministrovih govorih že navadili.

Taki neparlamentarni izrazi so zelo pogosto zabeljeni z neresničnimi trditvami in očitki, ki morajo izzvati najostrejši odpor. Polemika s takim ministrom, ki ne spoštuje niti resnice, niti dostojanstva parlamentarnih oseb

niti najelementarnejših čuvstev človeka v parlamentu in ne parlamentarnega načina, je nemogoča, ker ima samo minister možnost, da napada kogarkoli mu je drago, ker predsedništvo narodne skupščine ne štiti časti narodnih poslancev. Poslanci pa nimajo prilike odgovarjati na očitke s strani Stjepana Radića.

Obžalovati je, ker se kot reakcija na take žalitve s strani ministra padle pred nekoliko dnevi besede: »Hulja, lažac itd.« Gospodje narodni poslanci pa niso imeli drugega načina obrambe. Predsedništvo narodne skupščine ni ukorilo ministra za prosveto, daje pa pismene ukore narodnim poslancem, ki jih je izzval g. minister za prosveto, ki v svojih govorih najlepše kaže, kakšno prosveto zastopa v svojem resoru.

Radi tega vprašujem predsedništvo narodne skupščine: 1. Ali misli predsedništvo narodne skupščine, da je minister, ki ni član narodne skupščine, izvzel od vseh disciplinarnih obvez poslovnika narodne skupščine? 2. Ali hoče predsedništvo narodne skupščine napram takemu postopanju v narodni skupščini, ne izvzemši nit. ministra za prosveto, podzeti iste in enake mere? 3. Ali hoče predsedstvo narodne skupščine pozvati ministra za prosveto, da obžaluje in prekliče svoje nekulturne žalitve narodnih poslancev parlamentarnih skupin in političnih strank?

Beograd, 20. februarja 1926.

Franc Smodej, narodni poslanec.

Uradno preziranje slovenščine.

Ponovnokrat so se pripetili lučaji, ko dobijo naši župani od oblastev, ki leže v južnem kraju naše države, dopise, pisane v cirilice. To končno ni tako hudo, ker ne moremo zahtevati, da bi vsi srbski uradniki znali tudi slovenski jezik. Znači pa skrajno zaničevanje našega jezika dejstvo, da se celo naše domače oblasti dovoljujejo pošiljati uradne dopise na domača županstva v srbskem jeziku in da celo v teh uradnih spisih negirajo obstoj slovenskega jezika. Dokaz sledi:

Sreski poglavar v Šmarju pri Jelšah na tamk. mob. br. 58 od 11. 8. 1925.

Odg.:
Br. 58/mob.

Županstvu občine

(Srez Celje.)

Uz povratak akta mi saopštite, iz koje občine ovog sreza potiče imenovani.

Sresko poglavarstvo Šmarje pri Jelšah, dne 29. 10. 1925.

Podpis nečitljiv.

Odgovor:

Sresko poglavarstvo Šmarje pri Jelšah. Vpošljite v slovenščini in razumljivo.

Br. 58/mob.

Sreskom poglavarstvu v Celju:

Na znanje sa molbom da se naredi županu opštine Sv. Lovrenc pod Prožinom, da ovdšnjem unutrašnjem traženju od 29. 10. o. g. udovolji.

Ujedo molim, da se dotični župan pouči, da je i »srpsko-hrvatski jezik« slovenski jezik, koji jezik je dužan svaki državni službenik i nameštenik, da ga razumije.

Sresko poglavarstvo Šmarje pri Jelšah, dne 9. 11. 1925.

Dr. Juro Hraševac
(s štampiljko).

Nato občini v slovenskem jeziku naj poroča Sresk. poglav. v Celju. x. y.

To je nečuvjen škandal! Dočim se ne zahteva, da bi oblastva v Srbiji znala slovenščino in v slovenščini odgovarjala, zahteva tu okrajno glavarstvo Šmarje, da mora župan avtonomne slovenske občine razumeti srbo-hrvatsko! Obenem pa še proglašja, da je tudi srbo-hrvatski jezik slovenski jezik! Naši poslanci bodo gospoda že poučili, da se s slovenskimi župani občuje slovensko, svoje pribeževske jezikovne teorije pa naj dotičnik obdrži lepo zase, kadar uraduje!

Beležke

△ Pamflet najnižje vrste revolverseke žurnalitike je izustilo »Jutro« v svojem večeršnjem uvodniku, pamflet, ki je prava orgija stupidnega sovraštva, brezmejne hudobije in najsurovejšega prostaštva. Človek, beroc ta »Jutrov« članek, se nehoti vprašuje, ali je potekel iz normalnih možganov. In naravnost osupniti mora vakega treznega človeka ta divji napad in naravnost pobesneta pisava, ta strahovita kanonada najhujših psokv, ki jih je tu sesulo »Jutro« na SLS brez vsakega povoda in vsake stvarne podlage. Samo klevetanje, a dokaza nobenega — vse le ena sama nesramna, brezumna in podla laž od začetka pa do konca. Če misli »Jutro«, da bo s takimi metodami kaj doseglo, s tako ostudno gonjo proti SLS prikrilo in popravilo vse težke in neodpustne grehe, ki jih je zagrešila njegova

stranka v teh sedmih letih nad Slovenijo, se kruto vara. Slovensko ljudstvo je že davno izpregledalo vse infernalno početje samostojne demokracije. In z grozo in studom ji je obrnilo hrbet. To »Jutro« boli in zato njegovo divjanje proti SLS. Pomagalo mu ne bo nič in samo kvečjemu še kakšnemu idijotu morejo dopasti izlivi, kakor je »Jutrov« sobotni uvodnik. — To je vse, kar imamo reči na »Jutrov« napad, ki, kakor rečeno, v svoji podivjanosti presega vse, kar je ta list doslej proti »klerikalcem« napisal. Nimamo za njegovo karakterizacijo nobene primerne besede, izposoditi smo si jih morali iz »Jutrovega« leksikona.

△ Radićevci nočejo biti. V Brestinici pri Mariboru sta imela Radićeva pristaša dr. Igor Rosinec in Roman Bende v gostilni Bruderman shod. Na koncu so zopet po znani navadi sestavili »odbor« Radićeve stranke, »Skoro vsi« »odborniki« do zadnjega nočejo imeti z Radićevci nič opraviti in izjavljajo, da jih nihče ni vprašal za dovoljenje. Castitamo Radićevim agitatorjem, da znajo tako sijajno sestavljati in voliti krajevne in okrajne odbore.

LABOUR PARTY NAPREDUJE.

London, 19. febr. Pri nadomestnih volitvah v spodnjo zbornico v okrožju Darlington, je kandidat Labour party Shebbard dobil 12.999 glasov in s tem zmagal. Konservativci Pease je dobil 12.636 glasov, liberalni kandidat pa 3573.

Okraj je bil doslej domena konservativne stranke in je zato ta izid zelo značilen.

POVODENJ V NEMČIJI.

Berlin, 20. febr. (Izv.) Po poročilih iz Frankfurta ob Maini je reka Maina vsled velikega deževja zelo narasla in prestopila bregove.

DROBNE VESTI.

London, 20. febr. (Izv.) Na konferenci liberalne stranke je prišlo do važnih kompromisov med strukami v stranki. Vodilni krogi so izrekli mnenje, da je s tem vsak razcep v liberalni stranki izključen.

Požun, 20. febr. (Izv.) V nekem predoru pri Polani je nastala v skladišču silna eksplozija. Vnelo se je 135 kg dinamita. Dva delavca je ubilo. Predor je na razdalji 40 m popolnoma porušen.

Proslava 700-letnice sv. Frančiška,

ki se vrši danes zvečer ob pol 6. uri v dvorani Uniona bo zelo zanimiva. Prav je, da naše ljudstvo pokaže, da ceni delovanje oo. frančiškanov, ki tako uspešno nadaljujejo delo v duhu sv. Frančiška. Spored je sledeči: 1. M. Rožanc: Koncertna koračnica, igra sal. orkester Prosvetne zveze; 2. St. Premrl: Odlomek Solnčne pesmi sv. Frančiška, poje g. akademik Močan; 3. Slavnostni govor: govori o. dr. Guido Rant; 4. R. Wagner: Večerna zvezda; igra sal. orkester Prosvetne zveze; 5. Cherubini: Ave Marija; Satiner: Naša zvezda, solo-speva, poje gdč. Nada Brejčeva; 6. Grieg: Aresova smrt; igra orkester Prosvetne zveze; 7. dr. A. Tominc: kulturno delo oo. frančiškanov med Slovenci, predavanje s skioptičnimi slikami. Vstopnina: rezervirani sedeži 10 Din, navadni sedeži 5 Din, stojšče 2 Din. Ker je veliko povpraševanje po vstopnicah, opozarjamo p. n. občinstvo, da si vstopnice pravčasno preskrbi. Vstopnice se dbe v predprodaji danes od 10.—21. ure in od 3. do pol 5. ure v pisarni Prosvetne zveze na Miklošičevi cesti št. 7. Od pol 5. ure dalje pri blagajni v Unionu.

Dnevne novice

★ **Mohorjeva družba v številkah.** Vse gg. poverjenike Mohorjeve družbe, kakor tudi vsa naša prosvetna društva, naše Marijine družbe, orlovske in orliške odseke, opozarjamo na velevažno statistiko Mohorjanov v zadnji (7.) številki »Domoljuba«, kjer je izračunano, koliko naročnikov ima Mohorjeva družba med 1000 prebivalci v vsaki županiji na Kranjskem. Naše neomajno prepričanje je, da se da število naročnikov podvojiti v vsaki županiji, kjer je naročnikov manj nego pet odstotkov prebivalstva. Za vzor naj bo vsem trg Litija, kjer pride skoro na vsaki pet prebivalcev že en Mohorjan. Nabiranje udov Mohorjeve družbe se zaključil s 5. marcem t. l. Še 14 dni imamo časa. Statistika nastopnega leta bo dala izpričevalo, kako smo ta čas porabili.

★ **Shod SLS v Hrasniku** bo danes dopoldne ob pol 10 pri g. Al. Logarju na Hribu. Poroča poslanec dr. A. Gosar.

★ **Z ljubljanske univerze.** S 13. februarjem se je končalo vpisovanje za letni semester. V ponedeljek, 22. t. m., pa se prične na vseh fakultetah zopet redna predavanja.

★ **Veliki župan g. Vilko Baltić** v torek ne bo sprejemal strank.

★ **Prosvetni inspektorati.** Te dni se vrši v Zagrebu pod predsedstvom prosvetnega ministra konferenca oblastnih prosvetnih nadzornikov, na kateri je na dnevnem redu vprašanje o osnutju glavnih prosvetnih inspektoratov. Ti novi inspektorati naj bi bili neke vrste oddelki za prosveto prejšnjih pokrajinskih uprav; njih namen je, da omogočajo boljše zveze med ministristvom in podrejenimi prosvetnimi oblastmi.

★ **Opozarjamo vse nakupovalce in prodajalce srečk** loterije za štadión, da je loterijski odbor zvišal število dobitkov na 509. Ta loterija ni samo najvažnejša temveč tudi najbogatejša.

★ **Priznanico (boni) od 20% »odtegljajev«.** Če pravimo odtegljajev, razume takoj vsak, da gre za tistih dvajset od sto kron, ki so nam jih s silo pobrali iz žepov 1919. leta ob žigosanju bankovcev. Te žalostne a resnične zgodbe kar nič radi ne slišijo tam doli v Belgradu. Vendar jim jo je treba ponavljati naprej in naprej. To je eno. Opozorimo naj pa danes še na drugo prav važno reč. Ne le upamo namreč, ampak zahtevamo z vsem podudarkom, da se nam po krivici ugrabljeni denar vrne z obrestmi. Če je še kaj poštenja kje? Gre namreč za to, da vsak prav varno shrani tisto priznanico (potrdilo, ali v tujem izrazu »bon«), to je potrdilo, ki je je prejel za odtegnjeni denar. Znano nam je, da so mnogi, te priznanice založili, nekateri zavrgli, drugi izgubili, zopet drugi uničili. Celo tam, kjer bi jih morali varno shraniti, n. pr. pri občinah, so se porazgubile. A ravno to je bilo napak. Ko in ako pride do izplačevanja, bo imel pravico do izplačila zneska le oni, ki se bo izkazal s prejetjo, pri žigosanju mu vro-

čeno priznanico. Za vsakega drugega je denar izgubljen. Ali pa ni bil to že a priori namen najvišje finančne uprave? Namreč pobrati denar, ljudem dati par neznatnih papirjev, potem pa čakati, da izgube še te, in se potem za vse skup obrišejo pod nosom. Zato pa: Kdor ima priznanice, naj jih le še hrani.

★ **Značilen zgled plemenskega fanatizma.** Bilo je dne 21. decembra 1925. Na ta dan so nas odpustili po odsluženju roka iz kadra 5. pešpolka v Valjevu. Veliko veselje in radost nas je obdajala, da smo zdravi in čili odslužili našo vojaško dolžnost. Že dva meseca pred našim odhodom smo zbirali denar, da si nabavimo lepo slovensko zastavo. Vsi smo sodelovali in prispevali po možnosti, da smo lahko zastavo lepo opremili; na njej je bila z zlatimi nitkami stikana kraljeva krona, pod njo pa napis: »Slovenski fantje 5. pešpuka, odslužili rok 21. XII. 1925, celjski voj. okrug. Ko smo stali in čakali odhoda, da krenemo proti kolodvoru z zastavo, katere naj bi nas spremljala po dolgi odsotnosti zopet v našo krasno Slovenijo, je prišel g. polkovnik 5. p. p. in zapovedal dežurnemu — nekemu kapetanu — da naj nam odvzame zastavo. Kapetan je stopil k zastavonoši in mu rekel: »Daj ovamo barjaki!« Vsi smo soglasno stavili vprašanje, zakaj? G. polkovnik je odgovoril, da zato, ker je zastava slovenska, a ne srbska! Ta odgovor nas je tako zabol, da sploh nismo dali odgovora na to. Mi slovenski fantje nismo nabavili zastave zaradi kakšnega političnega namena ali izzivanja bratov Srbov. Nismo mislili, da nam bo slovenska zastava v Srbiji zabranjena. Mišljena smo, da ima slovenska zastava v naši državi isti pomen, pa kjersibodi, kakor srbska. Pogledimo v Slovenijo ob praznovanju državnih praznikov. Tu vidiš slovensko, tam zopet srbsko in hrvatsko, ali mi ne delamo med temi zastavami razlike. Da pa slovenska zastava v Srbiji ni dovoljena, tega pa žal naša javnost do danes ni vedela. Vprašamo, kaj se bo sedaj z zastavo zgodilo? Morda se uporabi za kakšne krpe. — Bivši slovenski fantje 5. pešpolka.

★ **Belgrajski nadškof Rodić** se udeležil evharističnega kongresa v Chicagi. Belgrajski nadškof Rodić je sprejel povabilo na evharistični kongres v Chicagi. To bi bil dosedaj tretji jugoslovanski škof, ki se udeležil navedenega kongresa.

★ **Slovani na dunajski univerzi.** Med 9300 študenti na dunajski univerzi je 145 Bolgarov, 132 Srbov, 94 Poljakov, 78 Hrvatov, 51 Čehov in 43 Ukrajincev. Da bi ne bilo med dunajskimi visokošolci nobenega Slovenca, si nikakor ne moremo misliti. Ali so nas prezrli ali šteli med Hrvate in Srbe.

★ **Tiskarski škrat v »Ilustrovanem Slovincu«.** V današnjem »Ilustrovanem Slovincu« se je na strani, kjer je naslikan bodoči Orlovski stadion, vrnilo par napak. V prvi vrsti naj

stoji namesto Ljubljanski stadion: Orlovski stadion, v predzadnji vrsti pa namesto Din 111.200: Din 111.500.

★ **Rezervnim častnikom** — članom Ofic doma! Te dni se začne pobirati članarina za Ofic. dom za l. 1926., ki znaša za rez. častnike brez razlike čina pavšalno 60 Din letno (ozir 30 Din polletno). Prosim, da tovariši — stalni nameščenci upoštevajo ta izdatek (bodisi celoten ali vsaj polleten!) v svojem proračunu za mesec marc. — Predsednik Pododbora Udr. rez. ofic.

★ **Umrli je v Prizrenu na pljučnici art. podporočnik g. Ivan Kropar**, star 24 let.

★ **Zabukovca.** »Del. Politiki« z dne 22. t. m. odgovarjam: Dopisa v »Slovincu«, nad katerim se jezite, nisem pisal. Izjavljam pa, da je polna resnica, da je Korun-Kristanova struja v Zabukovci z največjo nasilnostjo in brezvestnostjo pobirala volilne kuverte in da je večje število rudarjev brez uspeha ponovno zahtevalo od vas svoje volilne kuverte. Ni korajžno, da svojih dejanj ne priznate in da se pod svoje napade na tisk, ki nočejo z vami tuliti, ne upate podpisati. Vendar se utegnemo videti pred sodiščem, kjer boste imeli priliko, da svoje trditve glede konference v Sarajevu in moje osebe dokažete. — Jakob Uranjek, delavski zaupnik. — Prip. uredništva: Potrjujemo, da g. Jakob Uranjek ni pisal dopisa, na katerega se sklicuje »Delavska Politika«.

★ **Črnomaljske ceste.** Na napade v »Jutr«, »Domovini« in »Kmečkem listu« odgovarjam, da nisem nikdar in proti nikomur trdil, »da so slabih cest krivi Srbi«. V svojih poročilih gradbeni direkciji sem vedno naglašal, da ceste nimajo temelja, zato v prvi vrsti so tako silno slabe; nikoli nisem zvrčal krivde na državo ali kogarkoli drugega. To more potrditi gradbena direkcija. Gornje napade zato najodločneje zavračam kot popolnoma neosnovane. — Josip Doltar, Črnomelj.

★ **Nov nemški konzul v Zagrebu.** Dosedanji nemški konzul v Zagrebu g. G. Wallbeck je premeščen. Na njegovo mesto je imenovan konzul g. Ferdinand Seiler.

★ **Proti bivšemu gerentu in gerentskemu sosvetu** v Križah pri Trzinu je izročena ovadba zaradi zadnjih županijskih volitev na tržiški okrajni sodnji. Ovadba dolži gerenta in sosvet kršitve volivnega zakona in volivne tajnosti.

★ **Težko je ponesrečil g. Ivan Dovč** iz Savej, ki je popravljal električni daljnovod med Klečami in Vižmarji. Ko se je omenjeni nahajal še na drogu med žicami, se je odprl električni tok, ki je Dovča po telesu hudo ožgal. Poškodovanca so v težkih bolečinah odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

★ **Umrli je na Ježici pri Ljubljani v petek Matija Knez**, p. d. Končanc, znani kovač nasproti Alešove gostilne na Ježici.

★ **Razpisane pošte.** Razpisana so odpravniska mesta pri poštah: Martjanci (III/4), Vitanje (III/4), Zavrče (III/3), Jurklošter (III/4),

Piknik.

Resnična dogodka iz poipretkega časa. Ob desetletnici obstoja tovarne testenin »Pekate« leta 1914 zložil in poklonil Cerar-Danilo član takratnega dežel. gledališča v Ljubljani:

Se zbralo je nekaj slovenskih igralcev šestoro število iz narodov vseh; Srb, Rus, Čeh, Poljak, ter Hrvat in Slovenec, Enako-premožni v posvetnih stvarih.

Napravili radi bi skupno večerjo, a novcev premalo mošnjički drže. Ker sami problema rešiti ne znajo, pokličejo v zbornico svoje žene.

Pa stavijo jim prekočljivo vprašanje, Da skušajo njih gospodinski talent: Katera za svoto, ki je v razpolago, Napravi večerjo za celi konvent?

Kot prva oglesi Etelika se mala, Ki vloga že tudi v gledališču igra, In pravi, da žuveč ni drago jedilo, Ter da ga okusno pripraviti zna.

Kod nas piletina je na jeftiniha, To mati najmlajša po letih trdi, A češpljeve emoke gosna od Vitave, Postavlja kot višek najboljših jedi.

A konečno pa se oglesi Slovenka, Ki je poslušala razgovor molče, Vse vtihne, ko ona povzame besedo, In vse radovedno v govornico zre.

Obilo predlagale sestre predrage, Okusnih, rednih in tečnih jedi, A zdi se mi, da ne poznate še one, E vse te po svojstvih zelo prekosi.

V Hrski tam Bistrici, v Notranjski naši, Moderna tovarna več let že stoji, A ne testen-na pa kot »Pekate« Povsod kot najboljši izdelek slovi.

In vzeli moške svoje svinčnike v roke, Pa so kalkulirali na vse strani, In končno prišli so do rezultata, Da res ni od zadnjih cene ših jedi.

Poldrug kilogram teh, deset paradiznic, Za groš pa mezano in nekaj masti; Gospe pa večerjo so skuhale tako, Da bili so kar iznenadeni vsi.

A še je ostalo drobiža za pivo, Za pet cigaret in britaniki dve, So pili, so teli in bili veseli, In pa »Pekate« hvalili nad vse.

Tovarna testenin »PEKATE« v Ljubljani.

Sv. Barbara pri Mariboru (II/4) in Hodoš (III/6). Prošnje je poslati v teku 14 dni na pošto in brzojavno ravateljstvo v Ljubljani.

★ **Gibanje v poštah organizacijah.** Iz Zveze poštah organizacij za Slovenijo so izstopili: Društvo poštah konceptnih in tehničnih uradnikov (juristi) in Društvo poštah prometnih uradnikov (prometniki). Čuje se tudi o izstopu Društva poštah upravnikov, ki pa svojega izstopa Zvezi doslej ni javilo oficelno.

★ **Poštni urad na Ježici pri Ljubljani** se bo moral 1. julija izseliti iz sedanjega lokala.

MALI 4 CILINDER 20 H. P. „CHEVROLET“

BLOKMOTOR — VENTILI ZGORAJ — SUHA SPOJKA — 3 PRESTAVE
2 ZAVORI — T. M. K. KARDAN IN DIFERENTIAL — CHROM —
VANADIUM PERESA — „RE-Y“ ELEKTR. SVETLO STAR —
TER IN VZIGALNI APARAT — KILOMETRSTEVCO —
BALON PNEUMATIKE, „DUCO“ OBARVAN —
TEZA: 800 Kg HITROST 75 Km.

CENA FRANCO LJUBLJANA: DIN 53.000.—

MODEL 1926.

ZASTOPA

ZA SLOVENIJO

HRVATSKO IN SLAVONIJO

V. & M. BAREŠIĆ & CO.

LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 12/1

Oddajo se podzastopstva za: MARIBOR, CELJE, PREKMURJE, KARLOVAC, SUŠAK

„OAKLAND“ 6 CILINDER 40 H. P.

BLOKMOTOR VENTILI SPODAJ NOVO: BALANCER FILTER
ZA ZRAK IN OLJE — SUHA SPOJKA — ŠTIRI ZAVORE —
TRI PRESTAVE — „RE-Y“ ELEKTR. NAPRAVA —
„DUCO“ BARVA — BALON PNEUMATIKE —
HITROST 110 Km

CENA FRANCO LJUBLJANA: DIN 95.000.—

V ruski cerkvi.

Tudi »Socialistični Vestnik«, glasilo menševikov v Berlinu, prinaša pismo iz Rusije o tem zanimivem vprašanju. Pripomniti pa je treba, da so socialdemokratski menševiki še vedno napol pristaši svojih nekdanjih sodrugov, boljševikov. Obsojajo sicer teror, a so jih vendar pripravljene podpirati v služaju protirevolucije.

Ne vem, zakaj mislite vi (emigranti), da so cerkve v Rusiji nabito polne. Nisem videl tako ogromnega pritoka vernikov. O božičnih praznikih je bilo veliko ljudi, a vendar ni govora o relativnem zvišanju obiska, če se spomnim na te praznike v otroških letih. Na manjše praznike in delavnice sploh ni gneče, v cerkvi se najde 40—60, redko 100 ljudi. Nisem torej opazil kakih posebnih izjem, v primeri z davno preteklostjo. Izpremembe seveda so, a drugačne: občuti se zdaj več vezi med obiskovalci cerkve, vsi navzoči se dejansko udeležujejo službe božje. Zanimivo je, da ni zdaj poklicnih pevcev kakor je bilo nekdaj: zdaj prične dijakon ali cerkovnik, poda glas in zapoje vsi navzoči. Pridobile so na pomenu pridige. Prej jih nismo čuli niti ne ob praznikih, zdaj pa menda sploh ni maše brez pridige, večkrat se slišita tudi dve zaporedoma. Izpremenila se je tudi duhovščina: zdaj ni več videti rejenih, zadovoljnih postav, ki so bile tako značilne za carsko dobo. V pridigah je več prepričanja, misli, pravega verskega občutka (pravijo, da je šlo med duhovnike več izobražencev). Nisem čul protisovjetskih pozivov, a splošno razpoloženje je seveda tako, da

more spraviti človeka na vladi sovražne misli: govorijo o izkušnjah, katere nalaga Bog ljudem, o prenašanju kazni in slično. Poseben vtis je name naredil neki suhi, živahni pridigar, ki je poltalil svojo strastnost in je zaihtel samo tu in tam...

Zanimiva je sedaj navadna udeležba škofa pri maši: lahko zdaj srečamo škofa na delavnik in v najbolj revni cerkvi. O nekdanjem sijaju »povabljenega« škofa ni več sledu: glavni pomen obiska je nastop bolj nadarjenega, bolj spretnega govornika.

Zanimal sem se tudi za obiskovalce cerkve, a tukaj mi je bilo na poti slučajnost mojih opazovanj. Po obleki ni mogoče kaj sklepati — kakor veste, smo vsi tukaj ognjeni in hodimo večkrat tudi strgani (včasih je to vpliv posebne mimikrije) — nihče noče bosti v oči z dobro obleko, to je včasih nevarno, kakor je bilo za vlade jakobincev). Zdi se mi, da spadajo obiskovalci med najrazličnejše sloje: včasih se pokaže čelada rdečega vojaka, veliko je ženskih urt, kap, kdo pa so ti ljudje: delavci ali trgovci ali sovjetski nastavljenici — to ni mogoče razločiti. Nekoč sem slučajno opazil slugo iz našega urada, ki nastopa drugače kakor komunist, — ne vem, ali ni bil morebiti v cerkvi, da za kom vohuni. Odgovorne vloge cerkvenih gospodarjev, blagajnikov in dr. nosijo večkrat starejši izobraženci, drugače pa prevladajo ljudje srednje starosti, mladinje je jako malo. Ob delavnikih prevladajo ženske.

Svoje splošne vtise zaključim tako: nismo

upravičeni govoriti o razširjanju krščanskega prepričanja, zato pa je nedvomna poglobitev vezi med duhovščino in verniki, tako rekoč demokratizacija božje službe in napredek zavečnega sodelovanja laikov pri službi. Mogoče je, da stoji zadnji pojav v zvezi z izpremembo množice vernikov, s povečanjem števila izobražencev, a vendar nočem iz omejenih vzrokov izreči končne sodbe. Če bi bila ta moja domneva pravilna, lahko bi razložila vesti vašega emigrantskega tiska: izvirajo pač iz izobraženih krogov, njih zastopniki pa so vedno radi pripisali lastnim doživljanjem splošen pomen...

Gospa Blavatsky in teozofija.

O tem smo prejeli daljše poročilo, ki ga priobčujemo tem rajše, ker ima teozofija nekaj svojih vernikov tudi pri nas in se ravno v zadnjem času pojavljajo v naši državi sorodna, če ne istovetna gibanja. Poročilo glasi:

Teozofna družba, ki se je ustanovila koncem l. 1875., je pred kratkim slavila svoj zlati jubilej. Ob tej priliki je izdal A. T. Barker pisma gospe Blavatsky, ustanoviteljice teozofije, v angleškem jeziku. Ta pisma so za osebnost ustanoviteljice kakor za značilni črte gibanja izredno važna in značilna. Kakor znano, še vedno slave teozofijo in gospe Blavatsky, češ, da zastopata novo vero poštenosti, odkritosrčnosti in pravosti, ne da bi jo navezovala na krščanske dogme. To proslavljanje umetno prizorjene propagande spravljajo pisma gospe Blavatsky v zelo čudno luč.

Poučeni ljudje so sicer že davno vedeli, da pravnost teozofije in gospe Blavatsky ni bogve kako velika. Solovejva knjiga »Moderna Izina svetnice« in spisi dr. Hodgsona so s svojimi odkritji

že davno učinkovali. Dr. Hodgson pravi, da »gospa Blavatsky ni ne videc ne navadna pustolovka, marveč žena, ki se je v zgodovini razglasila kot najpopolnejša, najženjajnejša in najzanimivejša goljufica«.

Gospa Blavatsky je v enem izmed svojih spisov »Odkrita Isis« na prepričljiv način, ki si ga je bila prilastila, zapisala sledeče besede: »Nikdar ni bilo velike verske reforme, ki ne bi bila nastopila čisto. Prvi nasledniki Buddhe kakor Kristusovi učenci so bili moške visoke aravnosti. Veliki voditelji gnostikov so bili, daš manjši po uspehih, vendar prav tako kreposti in čisti. Marcion, Basilides, Valentin so sloveli po svojem asketskem življenju.« Kako pa je tedaj z ustanoviteljico teozofske družbe, ki hoče na vsak način veljati kot velik reformator npravnih običajev? Ali je morda bila pravno čista? Ali je bilo njeno življenje v skladu z njenim poklicem kot visoke svečenice novega nauka in novega kulta, je v skladu s pravili, ki jih je sama zapisala?

L. 1873. je nastopila gospe Blavatsky v Ameriki kot odlična zastopnica najrazličnejšega spiritizma. Vedno je kazala velike sposobnosti za medija. Trdila je, da jo vodi duh slovitega John Kinga (iz 17. stoletja). Iz prejšnjega časa o njej ni preveč znanega. Njeno pravo ime je bilo Helena Petrovna Hahn. Rojena je bila l. 1831 v Rusiji in s 17 leti se je poročila z ruskim generalom Blavatskyjem. Kasneje je trdila, da je bil general, ko jo je poročil, star blizu 70 let in da bi bil mogoč biti njen ded. To se je pa izkazalo kot ena izmed mnogih njenih laži, ki si jih je dovolila, kadarkoli se ji je zdelo potrebno. General Blavatsky je preživel svojo ičeno ženo (ki je umrla 1892. l.) Ako bi bil l. 1843, ko jo je poročil, star 70 let, potem bi moral biti ob njeni smrti star 114 let.

Helena Petrovna Hahn je zapustila svojega moža že po par mesecih. Kje vse se je potem potikala, se ni nikoli prav zvedelo. Na vsak način je mnogo potovala. L. 1872. je nastopila kot medij v Kairu in kot taka oriricjala predstave pozneje tudi

Če se ne posreči najti do tedaj drugega lokala, se bo pošta na Ježici uknila.

★ Umrla je v Motniku včeraj posestnica g. Franciška Grahek. Pogreb bo v torek ob desetih.

★ Težka nesreča v Bonačevi kartonažni tovarni na Količevem. Pri stroju za rezanje papirja je bila uslužbena v omčnjeni tovarni na Količevem 19letna delavka Marija Klopčičeva. Bila je dobra in spretna delavka. Med delom se je razlegel naenkrat po tovarni obupen klic. Ko so prihiteli sodelavci, so opazili, da je pograbil stroj delavko za levo roko in jo ji je pri zapetu popolnoma odrezal. Dekle je padlo nezavestno poleg stroja na tla. Tovariši so ponesrečenko, ki je silno krvavela, za silo obvezali in poklicali rešilni voz, ki jo je odpeljal v bolnišnico, kjer so ji takoj ustavili krvavljenje in ji pravilno obvezali roko.

★ Sleparski dunajski potnik. Slovenske varnostne oblasti so ugotovile, da potuje po Sloveniji neki Hugo Zuckerbäcker, ki se izdaja za potnika neke večje dunajske tvrdke in prodaja različne kemične in druge predmete. Mož je okrog 30 let star, hodi elegantno oblečen in nastopa jako sigurno. Pri tem pa izvršuje najrazličnejše sleparije in ponuja ljudem vse, kar potrebujejo, seveda le proti primerni nakupnini. Kakor poročajo se je zatekel mož v Jugoslavijo, ker so mu postala doma tla že prevročila in je prišel k nam iskat novih žrtev.

★ Neznani utopljenec. Ljubljanska policija je dobila ob orožništvu v Sp. Ribnici obvestilo, da je prinesla Sava truplo neznanega moškega utopljenca, katerega je vrgla voda pod vasjo Podgračeno pri Veliki dolini na desni breg. Utopljenec je okrog 35—40 let star, srednje velik, slabo razvit, okroglega obraza z velikimi rjavimi brkami. Na sebi je imel samo telovnik iz črnega ševijota, belo srajco, ležerč ovrtnik, temne hlače in črne boks čevlje. Vsa obleka in perilo, ki jo je imel na sebi, je bila še skoro popolnoma nova. Truplo je moralo biti po sodbi izvedencev v vodi že kakih 14 dni. Znakov nasilstva na truplu niso opazili in je verjetno, da se je mož ponesrečil. — Neznanca so pokopali na pokopališču na Čatežu ob Savi.

★ Nesreča pri sekanju drv. V ljubljansko bolnišnico so pripeljali iz Šentjurja posestnikovega sina Janeza Koščaka. Deček se je smukal okrog svojega strica, ki je sekal na dvorišču drva. Pri tem je posegel preko tla, ko je stric že zavijtel sekuro in je ni mogel več ustaviti. Hotel je dečko popraviti poleno na tla. Sekira je presekala dečku roko do kosti, vendar pa upajo, da mu jo bodo ohranili.

★ Velika nesreča z granato v Belgradu. Minoli četrtki so vojaki na malem Kalimegdanu našli majhno granato, ki je ležala tamkaj še iz vojne dobe, ko so avstrijski monitorji obstreljevali mesto. Podporočnik Mestanović je začel v krogu več drugih častnikov granato preiskovati in ostalim razlagati njen sistem. Končno je vrgel granato na tla, čes, da je vsled dolgega ležanja na prostem postala nenevarna. Granata je pa tisti trenutek eksplodirala in šest častnikov odnosno vojakov težko ranila. Mestanoviću je granata raztrgala nogo; ko se je zavedel težke poškodbe, je hipno potegnil revolver in se ustrelil v glavo. Ostal je na mestu mrtev.

★ Živčno in dušno bolnim da nadvse prijetna »Franc-Jozef« grenčica dobro prebavo, lahko glavo in mirno spanje. Po izkušnjah slavnih zdravnikov za živčne bolezni je »Franc-Jozef« vodo tudi pri težkih obolenjih na možganih in hrbtnem mozgu najpotleje priporočati. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. 5231

★ Zlatnik v »Zlatorog« terpeninovem milu so dalje našle: Jelena Pirc, Kamnica 89, Franč. Koschier stekl. Hrastnik Ana Javorović, Senj, Ana Skubic, Ljubljana, Dolenjska cesta, Katica Mučnjak, Zagreb.

★ Vse hitil Kam pa? Z naročili v tovarno »Mirin«, katera je začela izdelovati tudi najfinejše bombone vseh vrst. 989

★ Bronhijalne katere, akutne in kronične, odstranjuje zavzivanje mlačnotople Radeenske vode same ali pomešane z mlekom. 8489

★ Sadjarji sedaj je čas, da mažete Vaše drevje z ARBORINOM, katerega izdeluje Chemotechna, družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg 10.

★ »Čajanka« čajne mešanice so najcenejše in najizdatnejše. Zahtevajte jih povsod. Posebno priporočamo št. 2 in 3.

★ Prodaja čevljev tovarn Peter Kozina in Ko. po znižanih cenah v trgovinah Aleksandrova cesta 1 in Breg 20 se izjemno podaljša do konca tega meseca, ker se do sedaj ni moglo vsem odjemalcem postreči, na kar se opozarja cenj. občinstvo. 1043

Pri srečolovu sem smolo imel
še ene številke ti nisem zadel.
V bifeju pa bila mi sreča je mila,
ker pristni čaj »Buddha« je Gorenjka točila.

Proslava Danilovega jubileja.

Gospod Danilo je priredil včeraj ob 12 intinno malo južino v dramskem gledališču in je ob tej priliki sprejel mnogobrojne častitke raznih uglednih gratulantov. Članstvo drame in opere mu je izročilo prelep zlat venec. V imenu kola jugoslov. sester v Sloveniji mu je poklonila gospa Franja Tavčarjeva iz daten denarni dar. Nadalje mu je čestital g. Avgust Praprotnik v imenu Dramatičnega društva ter mu istotako poklonil denarni dar. Magistratni nadsvetnik g. Govekar mu je izrekel častitke v imenu gerentskega sveta mestne občine ljubljanske ter mu izročil diplomu, s katero imenuje mestna občina ljubljanska gospoda Danila za meščana mesta Ljubljane.

Tudi njegovi tovariši so mu prisrčno čestitali k njegovemu velikemu jubileju ter so mu izročali razna darila. V imenu zasedenega ozemlja mu je čestitala ga. Gromova. Nadalje ga je pozdravila bivša igralca slovenskega gledališča navika, sedaj že priletna gospa Valenta. Za upodabljačo umetnost mu je čestital g. profesor Saša Santel. Navzoča je bila tudi celokupna gledališka uprava, ves igralski ensembl, zastopniki slovenske književnosti, umetnosti in časopisja.

Vsa gledališka družina z gosti vred je bila zelo animirana. Med malo južino je sviral operni orkester pod vodstvom kapelnika g. dr. Švare.

Zvečer so priredili združeni pevski zbori ljubljanski pred stanovanjem jublanta v podaljšani Beethovnovi ulici podoknic. Pri tej priliki, bil je ravno čas večerne promenade, se je zbralo toliko občinstva, da sta bili Knaflova in Beethovnova ulica popolnoma natpani. Pevci so zapeli par pesmi, naker je stopil g. Danilo v spremstvu svojih hčerk na razsvitljen balkon in se je v par besedah toplo zahvalil pevcem in občinstvu. Govoril je vidno ganjen in se je moral vsled ogromnega aplavza večkrat vrniti. Množica mu je frenetično vzklikala, na kar so pevci odšli.

Industrijskim in veletrgovskim podjetjem.

Društvo trgovskih ponikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani poziva v smislu sklepa občnega zbora dne 3. januarja 1926 vse, da v svojem lastnem interesu kontrolirajo domače trg. potnike z ozirom na njihovo kvalifikacijo, inozemske potnike pa, da li imajo predpisane mednarodne legitimacije. — Naše stanovske tovariše pa pozivljamo, da nam nemudoma javijo vse tvrdke, ki zapostujejo nekvificirane potnike kot potnike, da bomo na podlagi teh prijav sestavili sezname v svrhu primerne priporočila takih tvrdk, odnoso do stopimo z njimi v stik, da dobe priliko preskrbeti si kvalifikaciane moči 1164

Ljubljana

★ Številke gospe Rožmarinke, veseloigro s petjem v petih dejanjih, ponovi Ljudski oder v Ljubljani na splošno željo občinstva danes ob pol 4. uri popoldne. Igra je žela pri premijeri toliko priznanja in vsestranske pohvale, da se mora ponoviti, zato je občinstvu najpotleje priporočamo. Predprodaja vstopnic danes od 10. do 12. ure popoldne in popoldne od 2. ure dalje do začelka predstave v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom II. nadstr.)

★ Sveto zadušno opravilo za blagopokojnim gospodom župnikom Alojzjem Leonom Blaznikom bo v četrtek, 25. febr. 1926, ob 7 zjutraj v mestni župni cerkvi sv. Jakoba, mesto v sredo 24. t. m.

★ Redka slavnost se je vršila v soboto, dne 13. februarja, v Spodnji Šiški. Zlato poroko sta slovesno obhajala občeznana in priljubljena zakonska Miha in Marija Lah, vzorna vzgojiteljica enajstih otrok. Šest še živih in poročenih je prihitelo s svojimi otroci k tej slavnosti. Med sv. mašo so z zlatoporočenci pristopili k mizi Gospodovi. Želimo iz srca, da bi čvrsta jublanta ne zgrešila diamanta!

★ Rokodelski dom. Naslov predavanju, ki bo v ponedeljek, 22. t. m., v dvorani Rokodelskega doma je: Rastlina — kemična tvorina. Govoril bo o tem znamenitem predmetu strokovnjak. Predavanje bodo pojasnjevale skiptične slike. Pričetek bo ob 8 zvečer. Vstop je prost. — Pevske vaje pod vodstvom g. prof. M. Bajuka bodo zopet redno vsak torek in četrtek ob 8 zvečer. Novi pevci dobrodošli.

★ Odhodnica generalnega konzula g. dr. Otokar Beneša, ki se vrši v sredo, dne 24. februarja t. l. v »Kazini«, daje vsemu narodnemu občinstvu priliko, da z mnogobrojnimi obiskom pokaže svoje simpatije do tega odličnega zastopnika bratske Čehoslovaške republike. Sodeluje godba Dravske divizijske oblasti. — Vstop prost.

★ Slike — reprodukcije jublanta Danilocerarja v izložbah. Ob jubileju 50 letnice našega dolgoletnega igralca Danilocerarja je razstavljen vse polno njegovih slik po izložbenih oknih trgovin. Med temi se odlikuje originalna slika-reprodukcija delo znanega našega portretista akad. slikarja Franja A. Sterlela. Znan nam je po velikih delih in tudi kot ustnovitelj naše prve umetniške šole »Probo« v Ljubljani. Slike so na prodaj po jako nizki ceni in so tiskane samo v omejenem številu, menda nekaj čez 50 komadov. Ker je slika po svoji veliki podobnosti in karakteristiki kar najbolj pogojena, zato ne sme take slike pogrešati noben prijatelj našega zaslužnega jublanta Danilocerarja.

★ Preveč loterij. Tako zagodnja marsikdo če mu ponudiš srečko. Saj bi kupil — pravi — pa sem teh večnih nadlegovanj že sit in ne kupim nobene srečke več. Ne ustrašite se takega godrnjača. Povej mu: Res, loterij je preveč, toda Stadióna še v celi državi nobenega. Kulturnemu človeku bo zadostovalo, da bo plačal srečko loterije za Stadion.

★ Pogovor na ulici. (Dne 19. febr. 1926 ob 18.20 uri.) Ahacelj (prijatelj): ... in tako je savez... Behacelj: Ja, pa je res, da je prodal Sokolski savez tisti svet tam za Sv. Krištofom? Ahacelj: Res je, res. — Kupil ga je magistrat za en milijon (s poudarkom) Din. (Hotel je pač reči, kupila ga je ljubljanska občina.) Povedal mi je to ta in ta. Behacelj: Pa sedaj je Sokol... Ali ima še dolg? Ahacelj: (Imajoč v mislih Sokolski Tabor — glasno): Oh, še sedem milijonov! Behacelj: (Ko je začel to neravno številko, ki da pomnožena s štirimi 28 milijonov kron, jo je potuhnilviš se jadrno pobrisal po Sv. Petra cesti proti Kravji dolini in jo ubral v primerni razdalji od Tabora v svoj breg). To sem bil pa jaz. Bal sem se, da bi A in B ne napumpala C. Kajti nisem plač-

VINO

priznana prvih vinogradnikov

kakor: bratov **Cofarič** (cviček)
Falescheni (burgundec)
Fischeraner (Jeruzalemec)
in **Košarjeva** razstavna specialiteta
»Traminec«

priporoča za postni čas

P. Košak (preje Ferling)

nik za take dolgove. Upam, da tudi Ljubljana ne bo plačnica! Cehacelj.

★ Kaprice Siemens-Halske, lastnika cestne električne železnice v Ljubljani. Glas iz občinstva. Iz pogovorov med uslužbenci smo doznali, da namerava podjetje cestne električne železnice v Ljubljani uvesti na dolenski progi (od Mestnega magistrata do dolenskega kolodvora), da bo na vsakem vozu po 1 oseba, ki bo istočasno sprevodnik, voznik, prodajalec kart, »Mädchen für alles«, skratka čarovnik, ki bo moral skrbeti, da bo zadovoljil občinstvo, upravo, zadostil cestnim policijskim predpisom itd. Kako bo zadovoljno občinstvo s to novotarijo, je brez dvoma jasno vsakomur, in pričakujemo, da bo občinski gerentski svet, ki je danes čuvav pogodbe med družbo in ljubljansko občino, brezpogojno odklonil sedaj že tretji poizkus družbe za uveljavljenje zgoraj napovedanega sistema vožnje. In policijsko ravnanje najbrž tudi ne bo dalo prstov pred oči. Uprava naj neha z novotarijami, ki so v škodo občinstva!

★ Zavod za straženje in zaklepanje na novo osnovan. Opozarjamo na zadevni oglas.

★ Obnove ljubljanske glavne pošte. Obnova uradnih prostorov v prtiličju poštnega poslopja v Šelenburgovi ulici se prične — kakor se nam poroča — prihodnje dni. V teh prostorih posluje poketna pošta, ki bo vsled instalaterskih, zidarskih, mizarskih, slikarskih in plesarskih del morala sprejemanje denarnih pisem in paketov za nekaj tednov ukiniti. Denarna pisma in paketne pošiljke se bodo morale tisti čas oddajati na ostalih ljubljanskih poštah, ki dobe v ta namen nekaj uradnic in služabnikov v glavne pošte v pomoč. Kdaj se ukine zgoraj omenjeno pošto poslovanje na ljubljanski glavni pošti, bo objavljeno v listih.

★ Državna posreovalnica dela v Ljubljani. V času od 7. do 13. februarja 1926 je bilo razpisanih 53 prostih mest, 120 oseb je iskalo dela, v 38 slučajih je urad posreoval z uspehom in 26 oseb je odpotovalo. Od 1. januarja do 13. februarja 1926 je bilo skupaj razpisanih 463 prostih mest, 807 oseb je iskalo dela, v 384 slučajih je urad posreoval z uspehom in 113 oseb je odpotovalo.

Vrhnika

Spoznanje. Gospode, ki so brez dejanske potrebe in prevroče peli slovo bivšemu režimu, postaja danes malce sram. Polno je lepih izgovorov in opravičb. Prav je! Spoznanje prihaja, toda vprašamo: ali je iskreno?

31 plesnih veselic je bilo pred pustom v naši občini. Ogromno denarja je zanosilo ljudstvo v gostilne. Danes da delajo bilanco, birti z zadovoljnim, drugi pa s kislim obrazom.

Pustne šeme so bile letos prav redke. Običajni prireditelj vsakoletnih pustnih senzacij je letos miroval. Nek velik in ugleden vrhniški gospod so rekli: Spametoval se je! Če je res, čestitamo!

v Parizu in nazadnje v Združenih državah Tu se je l. 1874. spoznala s polkovnikom Olcottom. S tem možem je leto na to ustanovila in začela širiti

teozofično društvo.

Spiritistom se je ravno takrat zelo slabo go-dilo. Ves svet je bil pod vtisom velikih razkrinkanj, ki so postavila celo tako sloveče »medijec kakor zakonca Holmes kot navadne sleparje na sramotni oder. Istočasno so razkrinkali kot goljufa slavnega pariškega »fotografa duhov« Bougueta, ki je sam priznal, da je na goljufiv način »pričaral« »prikazni duhove« na fotografične plošče. Radovedni svet, ki se je dal dotlej varati po vseh mogočih spiritističnih sleparstvih, ni hotel sedaj o spiritističnih »čudežih« nič več slišati. In gospa Blavatsky je tedaj v svojih pismih tožila, da je morala velikokrat stradati. Treba je bilo torej gibanju dati novo obliko. In tako je nastala teozofija.

Teozofija se je izdajala za znanstveno gibanje v svrhu raziskavanja tajnih sil v naravi in duši proučevanja orientalskih literatur in ustanovitve družbe mož in žena za splošno pobratenje Sloveštva brez razlike plemena, vere, spola, cerkve in barve. Ta zadnja točka — vsečloveško pobratenje — je igrala izpočetka zelo majhno vlogo. Mnogo več so se pečali tedaj s strahovi in čudeži. Šele mnogo pozneje so potislili »vsečloveško pobratenje« kot hvalnozvo propagandno sredstvo bolj v ospredje. Gospa Blavatsky sama se je kasneje tako daleč osmelila, da je trdila, da se do meseca marca 1873, ko je preko Pariza potovala v Ameriko, ni nikdar vdeležila kakšne spiritistične seje. Temu nasproti pa je dokazano, da se ni le že preje potikala po Kairu kot medij, marveč da se je, kakor ja sama priznala v svojih »Izpovedih«, od svoje rane mladosti veliko pečala z okultizmom.

Te izpovedi je napisala v nekem obupu, ko se je bil dr. Hodgson tako uničujoče izrazil o njej in ko je tudi njen prijatelj Soloviev zavrnil nekaj njenih predlogov kot sleparstvo in potvaro. Opazila je tudi, da svet v njeno, baže tako čisto pre-

teklost nič več prav ne verjame in da se dviga koprena z njenega sramotnega življenja. Tako se je obrnil eden njenih ameriških prijateljev za pojasnila na Rusa Aksakova, ki je vedel za vse škan-dale v Rusiji, ki so se bil v roku 20 let zvezali z njenim imenom. Aksakov je odgovoril, da mu je neki član njene družine rekel, da je Blavatskyjeva jak medij, da pa »iz mnogih njenih izjav veje duh njene morale, ki menda ni bila vedno zelo stroga.« Spričo mnogih podobnih odkritij piše Blavatskyjeva v nekem pismu na Aksakova: »Le Bog edini ve, koliko mi je trpeti zaradi moje preteklosti. Očitno zame na zemlji ni odpustjanja. Ta preteklost me preganja v življenju kakor Kajnovno prekletstvo, preganja me celo tu v Ameriki.« In v nekem drugem pismu piše Aksakovu: »Nobenega upanja več nimam za bodočnost razen groba, kjer mi bodo svetli duhovi pomagali, da se oprostim svoje grešne in nečiste telesnosti.« V »Izpovedih« pravi, da je kakor »divji preišč v gošči obdana od divjih psov.« In o tej živali Blavatsky pravi dalje: »Divji preišč je po naravi krotak. Če ga pa dražijo, postane in sam divji in je potem odločen, da raztrga toliko psov, kolikor le more.« Tako govori prorokinja splošnega človeškega pobratenja. Nekateri so pristnost teh »Izpovedi« izpodbijali. Toda kaj pomaga? Saj je mnogo podobnih mest v nedavno objavljenih njenih lastnih pismih. Sovrašstvo, divja strast in togota se brez konca in kraja vrste med seboj v divji zmed. Vmes pa prihajajo odkritja, ki meje na samozdajstvo. Tako piše v uvodu:

»Nočem se braniti ne opravičevati. Povem enostavno: l. 1848. sem se ločila od svojega moža. N. V. Blavatskyjeva, ki sem ga sovražila (morda ni bilo prav, toda Bog je pač mojo naravo tako ustvaril), zapustila sem ga enostavno. Enega moža sem lekreno ljubila. A še bolj sem ljubila tajno znanost. Verovala sem v magijo, čarovnike itd. Potovala sem z njim vsepovsod: po Aziji, Ameriki in Evropi. Tu sem se srečala z nekim gospodom tako in tako. Ko sem se l. 1858. mudila v Londonu, je prišla na dan stvar o nekem otroku. Pa ni bil moj. — Govor-

ilo se je o meni to in ono, tako da sem propadla, obsedena ženska itd. Priznati moram, da sem si od 18. leta dalje vedno prizadevala, da bi vzbudila pozornost in povzročila govornice o sebi, da mi je bilo ljubo, da so mi pripisovali kot ljubčka tega ali onega moža ali sto njih. Potem hočem svetu razodeti, kako so se mi nenadoma odprle oči in sem zagledala vso strahoto moje npravne propalosti. — Tako, to bo resnica o H. P. Blavatskyjevi. Moje izpovedi naj bodo praznik človeške propalosti, naj bodo vreden konec mojega viharnege življenja. To bo znanosti koristilo prav tako kakor hlepenju po škandalih. Za vse v njih se tiče mene, mene. Pokazati se hočem v resničnosti, ki bo mnoge pretresla in ki bo odmevala po celem svetu. In potem naj pride smrt! Dobrodošla mi bo! To pismo morete objaviti, tudi v Rusiji. Sedaj je itak vseeno.« (A Modern Priestess of Isis 178 ff.)

Vnših se hočejo te izpovedi Blavatskyjeve zdeti kot skesana priznanja, ki prihajajo iz zaše duše in kličejo po očiščenju in pokori. Toda nič od vsega tega! Blavatskyjeva po objavi tega spisa ni pokazala v svojem npravnem življenju nobene izpremembe. L. 1875. se je poročila v Filadelfiji z mladim Armentem — Bettalayem, dasiravno je njen mož Blavatsky še živel in se od njega niti sodno ločila ni. Po treh mesecih je dala pa tudi Armentu slovo. O kesu in poboljšanju torej niti govora!

Morda je pa bila Blavatskyjeva nasproti sploš-nemu človeštvu boljša? Nasprotno! »Svečenica splošnega človeškega pobratenja«, je imela nepre-stano polna usta psov, sumničij, ljubosumnosti in brezskrajnih tožba proti vsem ljudem, s katerimi je kakorkoli prihajala v stik. V dokaz naj zadostuje le nekaj zgledov. O dr. Georgu Wyldu, časneem predsedniku londonskega odbora teozofične družbe piše: »Wyld je babjeveren topec in osel. To je očitna, neumna nevoščljivost in grda žival s svojim bestialnim kritizmom.« O Indiju Bowagju piše drugje, da je »divja bestija in breznačeln lažnjivec«. Njegov spremljevalec Mo-

hini »je ves poln najhujših nevhvalečnosti in irdo-srčnosti. Najbolj je zavihrala njena strast in njena ženska ljubosumnost, če je nanesel govor na gospo Ano Kingsford, slovito lepotico, časno predsed-nico družbine podružnice v Londonu. Redko jo je imenovala brez najkrepkejših priimkov in ne da bi ji podtakala najslabše nagibe. Navadno jo je imenovala »hinavskega ženskega vraga«, »potujoč« zlatarsko izložbo iz Indije« itd.

Morda je pa gospa Blavatsky vsaj drugače nekak zgled ljudomilosti in poštenja? Dr. Hodgson je preiskal tudi to vprašanje, a uspeh je bil zopet zanikajoč. Prav zato, ker se Blavatskyjeva pri iz-vrševanju svojih magičnih umetnosti ni strahla najnesramnejših slovarjev, so prvi voditelji teozof-skega gibanja: Soloviev, Wyld, Stanton, Moses i. dr. izstopili iz družbe za teozofijo. Največ pozornosti je vzbudil pač odstop A. P. Sineta, njenega najintimnejšega prijatelja. Blavatskyjeva sama mu je vedno znova pisala in naglašala, da je to njen edini zvesti prijtelj. Sinnett je pred smrtjo spisal malo knjižico, ki je izšla šele po njegovi smrti. V njej pripoveduje, kako je postajal nasproti Blavat-skyjevi, ki jo je izprva oboževal, vedno hladnejši. Spoznal je pač njeno izredno fizično »čudežno moč«, a se je čim dalje bolj odmikal od nje vsled njene nepoštenosti in brezvestnosti pri izbiri sredstev. Sinnett pripoveduje n. pr., da Blavatskyjeva ni priznala s svojimi sleparijami niti njemu, »naj-zvestejšemu prijatelju«. Tako je zvedel, da se je enkrat poslužila nekega teozofa, po imenu Cou-lomba, da je Sinnett skrivoma vtaknil v žep »ma-terializirano pismo«, ki naj bi bilo od duha John Kings! Podoben slučaj je doživel neki drug pristaš nove sekte — C. C. Massey, o čemer istotako pripo-vede Sinnett. Tudi Masseyu je hotela Blavat-skyjeva podtakniti skrivnostno pismo iz kraljevega duhov. »Vtakneno pismo« — tako je pisala nekemu prijatelju, ki je bil znan kot medij — »Masseyu v žep ali pa ga položite na kako še tajnostnejše me-sto! Samo Massey ne sme zvedeti, niti sumiti, da za stvarjo tiči gospa Blavatsky.« Ko je Massey odkril

Seja občinskih očetov se vrši v torek, dne 2. marca v občinski pisarni. Na dnevnem redu je lanskoletni račun.

Na današnjem predavanju v Rokodelskem domu predava podpredsednik trgovske in obrtniške zbornice iz Ljubljane.

Poskušen samomor mladega gimnazijca v kinu „Matica“.

Predsinocnjem okoli 7 je našel biljeter Jakob Kržan v bifeju kinematografa »Matica« na tleh mladega dečka, ki se je zvijal v strašnih bolečinah. Poleg njega je ležala steklenica, iz katere je smrdelo po lizolu. Tudi iz ust mladega fanta je smrdelo lizol in mož je takoj vedel, da se je mladi fantiček zastrupil s lizolom. Položili so že nezavesnega dečka v noslonjač in poklicali rešilni voz, ki ga je prepeljal v bolnico.

O poteku dejanja se je ugotovilo, dosedaj ble: Mladi samomorilec je dijak I. gimnazije Viktor Repič, sin znanega kiparja in profesorja Repiča, ki stanuje na Zaloški cesti. Fant je komaj 12 let star. Zadnji, ki je bil v družbi z Repičem in je zadnji z njim govoril, je pekovski vajenec Viktor Kočvar, uslužben pri Stariču v Florijanski ulici štev. 31. Ta je pripovedoval o dogodku sledeče:

Dobro uro pred dogodkom mu je Repič povedal, da gre v lekarno po lizol, in sicer za svojega očeta. Okoli 19 je Repič res prišel iz lekarnice pri »Zlatem orlu« na Jurčičevem trgu steklenico lizola, za katerega je dal 16 Din in je nalogal lekarnarja, da ga pošlje očetu. Rekel je Kočvarju, da bo lizol še ta večer izpil in res se je že pripravil k pijanci. Kočvar, ki je prvotno mislil, da se fant šali, je končno uvidel, da gre za res, in mu je to seveda zabranil. Ker se je nato Repič pomiril, se Kočvar ni več brigal zanj in je odšel. Kmalu nato pa je šel Repič nazaj v čakalnico, kjer je res izpil skoro celo steklenico lizola in kjer ga je našel Kržan v silnih mukah.

V bolnici so fantu takoj izprali želodec in se je rešitev posrečila. Fant bo prišel že čez par dni iz bolnice. Silne bolečine so ga gotovo poučile, da se ne bo več igral z lizolom. Zakaj je to naredil, tega fant noče povedati in tudi ni nobenega pravega vzroka. Vsekakor pa je jako značilno za sedanjí čas, da se že tako mladi paglavci zastrupljajo in to v javnih lokalih.

Maribor

Mariborčani! Naša narodna v zgodovini kulture našega naroda izpričana dolžnost je, da z vsemi močmi in sredstvi podpremo družbo sv. Mohorja. Posnemajmo vzorne fare na Kranjskem, kjer pripadajo Mohorjeve knjige skoro vsaki družini! Prijavimo svoj pristop pravočasno — vsak v svojem župnišču. Bodimo tekmovalci med bojevitimi tekmovalci! Zavest — ne malenkostni znesek! — igrajo odločilno vlogo!

Stališče »Slovenec« v zadevi požarne brambre v Mariboru so odobravalji po ogromni večini Slovenci in Nemci. Odlični član SDS je izjavil piscu teh vrstic: »Tako požrtovalne požarne brambre in rešilnega oddelka, kakršni imajo Maribor, res nima nobeno mesto v naši državi. »Tabor« in »Jutro« sta si z napadi na lo humanitarno društvo močno škodovala.« — Gospodje, ki so glede zadnje društvene prireditve iskali dlako v jajcu, so se sami požgali s krompom, ki je stal na njih štedilnikih.

Belgrajski nadškof P. Rafael Rodič je ob svojem bivanju v Mariboru obiskal v petek tukajšnji frančiškanski samostan. Pri glavnem vhodu v baziliko ga je slovesno sprejela vsa samostanska družina z predstojnikom na čelu.

lo sleparijo in zahteval od nje pojasnila, mu je nesramno predrzno odgovorila, da je hotela sicer pisno podtakniti, toda pisno samo je kljub temu pristno in izvirna v resnici od »Mostrca«, od velikega duha. »Sicer pa« — je izjavila — »če se mi taka podtaknitev takrat ni zdela nič strašnega in se mi to tudi danes ne zdi, je to le nov dokaz, da nisem bila vzgojena v Londonu in da gredo najini naravi o poštenosti in nepoštenosti čisto narazen.«

Kje pa je po njenih pojmih ležala meja med poštenim in nepoštenim? To bo težko povedati. Menda ni bilo nobenega načina laži, zvitiosti in lažavosti, ki ga žena ne bi bila brez pomisleka uporabila, ako bi bilo to služilo njenim svrhom. Bila je celo pripravljena, da predbaciva svojim osebnim ali verskim nasprotnikom kot največji greh, da se pečno z magičnimi silami, čeprav je sama izvrševala magijo kot pokle in jo kot vir dohodkov temeljito izkoriščala. Nравnost, komičen zgled za to našo njene izjave o jezuitih. Nevednost in zlavolja ji to podajata roke. »Znano je« — tako piše — »da imajo jezuiti svoj kolegij v Rimu. Manj pa je znano, da so v zadnjih letih preselili svoj glavni član v London. Angleži ne verujejo v magijo in se smejejo vsem »črnim umetnostim«. Toda ti zviti in iztekani spletkarji imajo svoje magične kroge in v njih magične verige s koncentracijo lastne volje, lo imajo pred seboj določeno svrha ali hočejo plivati na kako vplivno osebnost. Njihovo božastvo je ogromno. Ko so bili pred kratkim iz Francije izgnani, so prinesli s seboj toliko denarja, da je kurz angleških papirjev, katere so nakupovali, takoj poskočil.«

Vedno znova se zlovec vprašuje, kako je mogel sistem, ki kar strši najbolj bedastih sleparjev in praznovetja omamiti toliko duhov našega osvobodilnega časa. Zdi se skoraj, kakor da bi se našli, ki se hoče rešnici za vsako ceno izogniti, brez se resitve izgubili v najneokusnejših sanjarijah.

Posebna specialiteta

inske kleti »LJUBLJANSKEGA DVORA«: danes naprej vsak dan od 5. do 8. ure zvečer belitni predvečerni zakuski po zmer. cenah.

Nadškof je v tej cerkvi daroval sv. mašo, nato si pa ogledal celotni samostan. Prevzvišeni si je ogledal tudi vse druge važne cerkvene ustanove v Mariboru, nato se pa z popoldanskim brzovlakom odpeljal v petek v Ljubljano.

»Sovraživoc«, delavsko igro v treh dejanjih, bo vprizoril danes Ljudski oder v Mariboru ob pol 8. uri zvečer v dvorani Zadrugne-gosp. darske banke. Vstopnice se dobe v predprodaji Prosvetne zveze. Delo je dobro naštudirano in Ljudski oder je obvestil o tej socialni drami tudi delavstvo. Vsi Mariborčani — iskreno vabljeni!

Občni zbor podpornega društva za revne učenice se vrši v ponedeljek, 22. t. m., ob pol 7 zvečer v prvem nadstropju dekliske meščanske šole II. Cankarjeva ulica. Odbor vabi k obilni udeležbi vse prijatelje in dobrotnike društva, osobito starše obdarovanih otrok.

»Jutro« in študijska knjižnica. Gospodje! Napad na študijsko knjižnico ni ne prvi, ne zadnji. Enako ne napad na g. ravnatelja Zupčiča. Bodite pa prepričani, da vemo prav natanko odkod ti napadi izvirajo in vam povemo na uho, da bi se rad neki znani gospod sem notri sam vrnil. Resnica je, g. spodje, da ravnateljstvo dobro opravlja svoje posle in vse trditve o nerodnem izposojevanju knjig so enostavno neresnične. Znano nam je namreč, da nekateri hodijo narobe po knjižice, samo iz drugačnega namena. O kaki zagrožitvi zgod. društva, da bo odtegnilo svoje knjižice, seveda ni nikakega govora in prozoren namen povzročiti v tem društvu razprtijo, tudi mi poznamo. Vse prisarjenje o »takozvani« (po »Jutru«) študijski knjižnici je perfidna agitacija za takozvano Ljudsko knjižnico. Da se vam pa ti zahrbitni nameni ne bodo posrečili, to vam — dobro znani gospodje — pa mi garantiramo!

Politična šola. V ponedeljek, 22. t. m., se vrši nadaljevanje politične šole v prostorih na Koroški cesti. Predava naš mariborski župan g. dr. Leskovar o »Občini in samoupravi«. Opozarjamo vse dosedanje obiskovalce in somišljenike, da se predavanja številno udeležijo!

Prireditve. Danes ob 11. uri se v kazini odpre higienska razstava. Dopoldne ima ob 10. uri v gostilni Pečnik prvi slovenski športni klub svoj občni zbor.

Celje

Akademija orlovskega naraščaja se vrši danes popoldne ob 3 v dvorani pri »Belem volu«. Vabljeni so iskreno vsi prijatelji našega gibanja.

Na bombastično poročilo, ki ga priobčuje »Jutro« dne 19. t. m. o mladinskem korzu Olepševalnega društva v Celju, tole: Nam je tudi prav, ako stoji v tem poročilu, da so naša pota že davno ločena. Ne bo treba pač drugje utemeljevati še posebno našega odklonilnega stališča, ako se bo taka prireditev še enkrat priredila v okvirju Olepševalnega društva. Pristavek o zavijanju oči je namigavanje na veliko pohujšanje v dolini Sentflorjanski, pa nam res ni umljiv. Morda misli dopisnik »Jutra« na cerkveno pridigo, ki se je vršila na pustni torek ob 10 dopoldne, kjer za katoličane edino upravičen duhovnik pojasneval pojme krščanske etike z ozirom na predstoječi mladinski ples. Gospodje svobodomiselnici bi menda radi, da bi se otroški plesi še s prižnice priporočali!

V Pasterjev zavod so pripeljali pretekli teden 13 letnega učenca od Sv. Trojice v Halozah. Že pred enim letom ga je ugriznil stekli maček, pojavi stekline pa so se pojavili šele sedaj.

Mestno električno omrežje je bilo prošli teden priklopljeno na falsko električno. Upamo sedaj, da bo kalamitete z električno razsvetljavo in pogonsko silo v našem mestu konec.

»Nova Dobca« do danes še ni priobčila nikakega poročila o mladinskem plesu, ki se je vršil na pustni torek popoldne. Kaj ni to čudno?

Pravoslavna občina v Celju namerava zidati svojo cerkev. Cerkev bo najbrže stala na prostoru, ki je last erarja in kjer je bila prej stara vojaška bolnica. To mesto je eno izmed najlepših v Celju, a izgleda sedaj po groblji in kamenju zelo neokusno.

Tudi v Celju bo koncert Haydnovih »Letnih časov«. Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru bo odslej vsak svoj koncert klasične vsebine ponavljal v Celju. — Glas, ki ga uživa to društvo med nami, nam že vnaprej garantira najlepši umetniški užitek. Koncert bo dne 7. marca popoldne ob 17 (5). Več na lepakih.

Železniške garniture oziroma posamezni vagoni za osebni promet izgledajo po naših železnicah skrajno žalostne. Ako se ravno ne vozi z ekspresnim vlakom in si obsojen na to, da moraš potovati v osebnih vlakih ter marsikaterih vozovih, te kar stresa samega gnusa, ki vlada v teh vozeh. Res je sicer, da je občinstvo v prvi vrsti samo temu krivo, ker ne pazi na snago; tu bi pa morali prav energično stopiti kontrolni organi v akcijo in brezumljeno take ljudi kaznovati.

Ali že veš, da dobiš najcenejšo in najboljšo aluminijasto in emailirano posodo le pri tvrdki

Stanko Florjančič
trgovina z železnico
Ljubljana Sv. Petra cesta 35

Trbovlje

Vpokojeni rudarji. Na petkovi seji bratovske skladnice je bilo vpokojenih neobičajno veliko število rudarjev, to je 31. Med temi je večina reduciranih, ki so s polnim številom let ali z onemoglostjo dosegli vpokojitev. Odklonili so se samo 3 rudarji in 2 delavki, katerim je zdravniškim potom odmerjeno samo 50 odstotkov delazmožnosti, kar nasprotuje vpokojitvi po členu 91. bratovskih skladnic. Vpokojeni so: Alif Franc, 36 službenih let, Blažič Anton, 41 let, Boršner Jernej, 19 let, Bolte Alojz, 27 let, Barovič Ivan, 34 let, Bola Anton, 29 let, Bukovec Jakob, 25 let, Česnovar Jože, 29 let, Dernovšek Ignac, 33 let, Holesček Jakob, 32 let, Jurič Franc, 23 let, Izlaker Ivan, 20 let, Kovče Nikolaj, 31 let, Kreže Jakob, 28 let, Kotar Franc, 35 let, Lauter Peter, 36 let, Murn Jurij, 20 let, Prestar Miha, 31 let, Pobiljšar Jakob, 32 let, Padar Matija, 35 let, Polšak Anton, 28 let, Ravnikar Ivan, 31 let, Sutar Franc, 27 let, Setinšek Franc, 36 let, Štor Valentin, 36 let, Škraber Jakob, 35 let, Šikovec Anton, 32 let, Seme Marko, 25 let, Vajdič Jože, 16 let, Voga Ciril, 22 let, Žerko Franc, 28 let. Po pravilniku, ki je veljaven od 1. januarja 1925, se štejejo za polnoslužbena leta s tridesetimi službenimi leti in s 800 dinarji pokojnine.

Vlom v krojaško delavnico. Kakor smo že pred par dnevi kratko poročali, je bilo vlomljeno v Trbovljah v krojaško delavnico Franceta Šloerjca. Vlomilci so odnesli po naknadni natančni ugotovitvi okrog 50 m različnega blaga za obleke, podloge in raznih krojaških potrebščin, in sicer v skupni vrednosti 7700 Din. Poleg tega so odnesli tudi več tobačnih izdelkov in pa za okroglo 400 Din raznega drobiža. Vlomilec so že na sledu.

Prosvetna zveza

Hrastnik. V Krekovi socialni šoli se vrši danes popoldan ob navadni uri predavanje. To pot predava prof. Dolence. Priglaseni se prosijo, da se predavanja vsi gotovo udeležijo.

Jesenice. Danes popoldne ob pol 4 predava v prosvetno socialni šoli dr. Puntar o delavstvu in državi. Vabimo zlasti mlajše delavce, da se predavanja gotovo udeležijo.

Trzin. Prosvetno društvo sv. Jožefa priredi v ponedeljek ob 8 zvečer svoj VIII. Prosvetni večer. Na sporedu je predavanje o Istri in Trstu v skioptičnih slikah. Predava g. kanonik Škrbec. Zanimajmo se za neodrešene brate!

Škofja Loka. Kat. prosvetno društvo vabi žlane in prijatelje na predavanje, ki se vrši danes popoldne ob 4 v društveni dvorani. Na sporedu je predavanje o Lurdu. Predavanje pojasnjujejo krasne skioptične slike.

Smednik. Danes po večernicah bo v društvu zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami o francoski revoluciji. Člani in prijatelji društva, udeležite se predavanja!

Kranjska gora. Tukajšnje društvo priredi danes po večernicah predavanje o Juditi in hrabri Devici Orleanski. Predava g. župnik K. Čuk. Predavanje pojasnjujejo številne skioptične slike.

Šiška. Jutri priredi tukajšnje Prosvetno društvo ob pol 8 zvečer predavanje s slikami. Predava dr. Rožman o Vatikanu.

Trnovo. Prosvetno društvo opozarja svoje žlane, da se vrši prihodnje redno predavanje v sredo ob pol 8. Na sporedu je Južna Italija.

XII. Prosvetni večer, ki se je vršil 19. t. m. v Ljudskem domu, nam je podal zgodovino raziskavanja na severnem tečaju. Predavatelj dr. Šarabon je v živahnem in zabavnem predavanju poslušalstvo seznanil z vsemi ekspedicijskimi, zlasti pa z Amundsenom. Tako živo je orisal to zadnjo ekspedicijsko, da smo z raziskovalci skoraj občutili vse težave in ves strah junaških letalcev. Številni obisk je pričel, da se občinstvo zelo zanima za tovrstna predavanja.

Pevska zveza

Pevska zveza bo priredila sporazumno s Celjanskim društvom za ljubljansko škofijo in škof. ordinariatom pevski tečaj za organiste in pevovodje kranjske in starološke dekanije. Vršil se bo dne 1. in 2. marca v Kranju.

Predavalci bodo: o naši pevski organizaciji, o pevski estetiki, o novi slovenski svetni in cerkveni glasbi, o izreki, o pevovodstvu, o fiziologiji itd.

Predavalci bodo: Bajuc, Dolinar, Premrl in Primožič.

Začetek 1. marca ob 9 dopoldne, konec dne 2. marca ob 12.

Prostor: Ljudski dom. Stanovanje brezplačno za vse udeležence. — Priglasje sprejema: C. Mohor, Kranj.

Hrana skupna zelo poceni.

Vabimo vse pevovodje in organiste, naj se tečaja gotovo udeležijo, prošimo vse župnije, da pošljejo svoje organiste, in vsa društva, da pošljejo svoje pevovodje k tečaju. Vabimo pa tudi sicer vse one, ki jim je na srečo napredek lepega petja.

Odbor.

Glasba

Opozarjamo na komorni večer konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani, ki se vrši jutri ob 20 v Filharmonični dvorani. Spored obsega sledeče točke: Dvořák: Sonatina op. 100. Igra na gosli Šušteršič Vinko, pri klavirju Valjalo Marta. Beethoven: Sonata appassionata Igra na klavirju Zora Zarnik. Cesar Franck: Sonata v a-duru. Igra na gosli Rupel Karol, pri klavirju Zora Zarnik. — Kot vstopnica velja spored, ki se dobiva v Matični knjižnici na Kongresnem trgu in stane 4 Din.

G. Anton Trost, pianist na Dunaju, priredi 1. marca svoj koncert v Ljubljani, na katerem bo izvajal dela Vlt. Novaka, Jos. Šuka, Rachmaninova, Škrjabinina, Balakireva. Občinstvo opozarjamo na ta koncert, ki se vrši v dvorani Filharmonične družbe.

...

Recitacijski večer v Zagorju priredi »Literarno-dramatični krožek« v torek 23. februarja. — Spored obsega v prvem delu uvodni govor Srečka Kosovega (Umetnost in proletarec), pesmi in črtice M. Klopčiča, V. Košaka, B. Krefta, A. Gspana, S. Škerla, Sr. Kosovega, v drugem delu pa Seliskarja, Zupančiča, Milčinskiga, Cankarja, Čehova in Bezručna. Spored izvajata Bratko Kreft in Ciril Debevec. Začetek ob 7 zvečer. Več na lepakih.

Šoštani

Ali nismo pri nas res napredni! Res, da šteje naše mesto komaj nekaj nad 200 hišnih števil, pa smo vseeno prav po velikomestno napredni. Nele, da smo imeli vso polno plesov in maškerad za velike, tudi za male otroke nam je za vse napredno vneti Sokol priredil »Otroško maškerado s plesom«. Ne čudimo se otrokom, ki se jih pač lahko dobi, zlasti, če se jim delijo še sladkorčki in bombončki, čudimo se pa učitelstvu, da je sodelovalo, in zlasti se čudimo starišem, ki ne uvidijo, da jim bodo njihovi otroci še itak prekmalu uha-jali na plesišče, da jih kar sami vodijo tja. Vzgojno mora na vsak način vplivati slabo, če se že majhna glavica napolni s posebnim navdušenjem za ples, tako, da kakor čujemo, že želijo sokolski naraščajniki imeti stalne plesne vaje. — Včasih so vodili učitelji in stariši otroke k najboljšemu otroškemu Prijatelju v cerkev in imeli so veselje z njimi, danes jih pa vodijo na plesišča, ki so svetišča čisto koga drugega. Ali se je potem čuditi kam jadramo?

Vendar enkrat elektrika iz premogovnika v Skalah. Tako je vzkliknil veselo vsak Šoštančan, ki si že tri leta sveti samo z »obljubljenim elektriko«, ko se je dne 16. t. m. ob ogromni udeležbi navdušenega občinstva slovesno inštalirala električna luč. Žal, da je bila to le dobro izmišljena in res spretno izpeljana predpustna šala šoštanjskih fantov, katerim pa gre za to res zabavno prireditev vse priznanje. Tako se je letos vendar enkrat opustilo tisto običajno skrajno neokusno smenjeje cerkvenih obredov. Upamo, da za stalno.

Naročajte »Slovenca«!

Ljubljansko gledišče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja 21. febr. ob 8 pop.: OBRT GOSPE WARRENOVE. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Zvečer zaprto. (Ob pol 8 DESETI BRAT v operi.)

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja 21. febr. ob 8 pop.: TRUBADUR. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ob pol 8 zvečer: DESETI BRAT. Proslava 50-letnice umetniškega delovanja g. Antona Danila. Izven.

Mariborsko gledišče

Nedelja, 21. febr. ob 20: STAMBULSKA ROŽA. (Kupon.) Gostovanje g. Vekosl. Janka, člana ljubljanske opere.

Ponedeljek, 22. febr.: Zaprto.

Ljudski oder

v Ljubljani

Nedelja 21. febr. ob pol 4 popoldne: STEVILKE GOSPE ROZMARINKE, veseloigra s petjem v petih dejanjih.

Knjige in revije

Molite bratje. Molitvenik z velikim tiskom. Ta molitvenik v priročni žepni obliki z velikim tiskom je bil že mnogo let razprodan in so ga slabovidni zelo pogrešali. Nov natis ima prav isto priročno obliko kakor prva izdaja. Povzet je deloma iz spisov Sv. Janeza Krstnika Marije Vianneve, arškega župnika, ki je bil pred kratkim proglašen svetnikom. Molitvenik, ki ga je pisal svetnik, je tudi vsebinsko na višku. Ze papež Pij X. je majhnega skromnega župnika postavil v zgled in za zaščitnika vseh dušnih pastirjev katoliške cerkve in veje iz molitvenika duh tega svetega moža. Molitvenik se dobi v Jugoslovanski knjižnici v Ljubljani in velja vezan v platno z rdečo obrezo 20 Din, z zlato obrezo 30 Din, vezan v fino usnje pa stane 52 Din.

Perutinarstvo. Sestavlja A. Slivnik. Založila Jugoslovanska knjižnica v Ljubljani. Cena Din 40.—, v platno Din 50.—. — Če hočeš, da postane tvoje perutinarstvo dobičkanosno, se ravnaj pri vzgoji kokoši in druge perutnine po nasvetih te knjige. Knjigo je sestavil več živinodržavnik z veliko marljivostjo, po raznih virih in zelo bogati lastni izkušnji.

Kazan volčji pes. Spisal James Oliver Curwood. Poslovenil P. V. B. Ljudske knjižnice 19. zvezek. Založila Jugoslovanska knjižnica v Ljubljani. Cena broš. izv. Din 18.—, trdo vez. v platno Din 30.—. Ta knjiga je živalski roman iz Kanade. Ni samo povest iz življenja volkov in lovecev v severnih pustinjah, temveč roman, ki se radi napetosti more kosati z vsakim modernim romanom. Knjigo priporočamo posameznikom in knjižnicam.

Cerkveni vestnik

Mesčanska Mar. kongregacija pri sv. Jožetu ima danes ob pol 4 popoldne v kongregacijski kapeli svoj redni shod. Polnoštevilno!

Kongregacija za gospe pri sv. Jožetu ima prihodnji torek shod ob 5 popoldne.

Naznanila

Ljudski oder v Ljubljani ima jutri ob osmih zvečer v društvenih prostorih za članstvo in naraščaj dramatičen večer z zelo zanimivim sporedom. Udeležite se polnoštevilno! — Odbor.

V stolni prosveti v Krizankah predlaga jutri ob 8 zvečer g. prof. dr. Mantuan o razvoju človeka. Predavanje pojasnjujejo nove skioptične slike.

Šiška. Kat. prosvetno društvo priredi v ponedeljek v samostanski dvorani velenativno skioptično predavanje. Predmet: Vatikan. Predava g. univ. prof. dr. Gr. Rožman. Začetek ob pol 8 zvečer.

Šiška. Nocoj ob sedmih uprizori v samostanski dvorani deški Marijin vrtec gledališko predstavo. Na programu je več pevskih točk, deklamacij in kratka trodejanika »Lenega čaka strgan rokav, palca beraška in prazen bokave. K obilni udeležbi vabi mladina.

Merkurjev pevski zbor ima danes, v nedeljo ob 11 dopoldne nujno pevsko vajo v društvenih prostorih. — Načelnik.

Sport

OTVORITEV NOGOMETNE SEZONE.

Izredno mila zima je omogočila letos tudi pri nas nenavadno zgodnji otvoritev nogometne sezone. Pretečno nedeljo se je odigrala ena zaostalih jesenskih prvenstvenih tekem in sicer med Primorjem in Hermesom (rezultat 10:0) ter tekma Jadran : Svoboda (rezultat 13:1), ki spada v prvo kolo turnirja za zimski pokal podzveze.

Primorje in Jadran sta se pokazala že v dobri formi in podala zadovoljivo igranje. Nasprotno je igral Hermes zelo slabo; videlo se mu je, da je nastopil nepripravljen in brez treninga, razen tega je imel tudi smolo, da je moral večji del igre absolvirati le z 10 igračmi. Svoboda je v prvem polčasu ugodno presenetila; uprla je svojemu močnemu protivniku z velikim elanom ter šla v drugi polčas z izidom 1:3. Kasneje ni vzdržala tempa.

Danes igrata zaostalo prvenstveno tekmo iz jeseni Jadran in Hermes, dalje igra zimsko pokalno tekmo Ilirija in Primorje; posebno slednja tekma bo privabila na igrišče brez dvoma mnogo publike, želeli bi pa bilo, da poskrbi podzveza to pot bolj kot običajno za reden in dostojen potek prireditve.

V Zagrebu se je odigralo pretečno nedeljo predzadnje kolo pokalnih tekem zagrebške podzveze. HASK je po trdem boju zmagal nad drugorazrednim Derbyjem s 4:3. Gradjanskemu je dal Željezničarski SK istotako mnogo opraviti (4:2). Danes si stoji na sprotni kot finalista HASK in Gradjanski.

V Beogradu je gostoval graški Sturm. Proti Beogr. SK je zabil z 2:4, s SK Soko je igral neodločeno 0:0.

Madžarska : Belgija 2:0; igrano v Bruslju.

Pred ponovno izredno glavno skupščino Ljubljanske nogometne podzveze. Enajst v LNP včlanjenih klubov je predložilo te dni upravni odboru podzveze zahtevo po sklicanju izredne glavne skupščine z dnevnim redom: Volitve novega upravnega in revizijskega odbora. Po službenih obliavah LNP v »Jutru« sicer izgleda, da dosedanja uprava ni brezpogojno pripravljena uvaževati volje tretje četrtine svojega članstva, ki zahteva spremembo v upravi LNP, temveč da se skuša še nadalje vzdržati na oblasti. Ker pa pač ne bo mogla obiti pravil in določil društvenega zakona, je sklicanje izredne glavne skupščine vendarle vprašanje samo nekoliko dni. — Na nezdružne razmere v vodstvu podzveze, ki datirajo od zadnje izredne glavne skupščine v oktobru, odnošne že od redne skupščine v septembru preteklega leta, smo že opozorili ter za enkrat ni treba, da o njih ponovno pišemo. Tudi nam je bila dostavljena tozadevno danes izjava petih ljubljanskih klubov, iz katere je razvidno bistvo odpora proti sedanji upravi podzveze in ki jo prinašamo na drugem mestu. V interesu sporta bi bilo želeli, da predstojča glavna skupščina razmere končno veljavno uredi.

JAVNOSTI V POJASNILO!

(K predstojči izredni glavni skupščini Ljubljanske nogometne podzveze.)

Na notici, ki sta izšli v intencijah dosedanjega odbora LNP-a v »Slovenskem Narodu« in v »Jutru« z dne 17. t. m. z ozirom na zahtevo večine podzveznih klubov, da se skliče izredna glavna skupščina LNP-a z dnevnim redom: Volitve novega upravnega in revizijskega odbora, podajajo podpisani ljubljanski sportni klubi sledečo izjavo:

Zahteva po sklicanju izredne glavne skupščine se je stavila LNP-u po sporazumu med 12 klubi izmed 17, ki jih šteje LNP. Na formalni zahtevi prvotno predloženih 9 podpisov teh klubov popolnoma odgovarja predpisom pravil, da se primora upravo podzveze k sklicanju izredne skupščine tekmo 14 dni. Danes se je predložilo upravi LNP formalno zahtevo še nadaljnih 2 klubov. Dejstvo, da zahtevajo tri četrtine podzveznih klubov na ta način spremembo v vodstvu uprave LNP-a, govori dovolj jasno ter že to dejstvo samo dokazuje, da razmere v sedanji upravi niso zdrave in vsled tega potrebne remedure.

Podpisani klubi odklanjajo in obsojajo neumestni način izražanja LNP-a v objavi v »Slov. Narodu«. Poudarjajo, da stoji na stališču, da je kompetentni forum, ki naj uredi dosedanje nevdružne in za naš sport kvarne razmere v upravi LNP-a, edino glavna skupščina podzveze, ne pa javnost po tem časopisju. Zavarujejo se odločno proti prikritim pretnjam, ki zasledujejo namen, ovirati članstvo v uporabi zakonito zajamčene mu pravice zahtevati sklicanje glavne skupščine.

Akcija po sklicanju izredne glavne skupščine ne teži za nadvlado ali oblastjo, temveč — baš nasprotno — za odpravo nadvlade enega samega kluba ter za sodelovanje vseh klubov v vodstvu naše največje sportne organizacije. To svojo nesebično, pošteno in le običnim interesom posvečeno zahtevo bodo zahtevali klubi tudi z najskrajnejšimi legalnimi sredstvi.

Ljubljana, 19. februarja 1926.

SK Ilirija. SK Jadran. ZSK Hermes. SK Slavija. SK Svoboda.

DANASJNE NOGOMETNE PRIREDITVE.

Jadran : Hermes Prvenstvena tekma jesenske sezone. Igrišče Ilirija, pričetek ob 10.30. Nastopi med navedenima kluboma nudijo vedno interesanten boj, napeto in ostro igranje, vsled česar je pričakovati lepega poseta Res je, da je prošle nedelje doživel Hermes visok poraz, toda v nogometu niso taki porazi izključeni niti pri najboljših klubih. Brezdvomno sta se za nastop obe moštvi pripravili, kar daje nado, da ne bo tekma enostranska. Ob 8.30 nastopita v prvenstveni tekmi rezervi obeh gornjih klubov.

Ilirija : Primorje. Popoldne ob 15.30 se odigra med navedenima kluboma tekma za pokal, darovan LNP od tvrde Krisper. Tudi ta tekma vzbuja velik interes med občinstvom. Moštvi nastopita predvidoma v sledečih postavah: Ilirija: Mlakavčič — Pogačar, Beltram — Herman, Tavčar, Lado — Janez, Poduje, Oman, Doberlet, Pevalek. Inke. — Primorje: Erman I — Slamič, Birs, — Zemljak, Gabršček, Pišek — Camernik, Erman II, Buljevič, Uršič, Cebolin. Kakor se vidi, postavita oba kluba svoje najboljšje, le pri Iliriji manjka Gabe, ki je momentalno izven forme, medtem ko bo moralo Primorje najbrž nastopiti brez svojega najboljšega branilca Jančigaja.

Slovan : Slavija. Slovan bo imel lažjo nalogo, vendar ne sme podcenjevati svojega nasprotnika, ki se je ravno v zadnjih dneh ojačil s svojimi silami.

rimi, od vojakov vrnišimi igralci. Tudi ta tekma se igra za zimski pokal ter prične ob 13.45. Ljubljanska podzveza je razstavila zimski pokal v izločbi trgovine Krisper na Mestnem trgu.

APEL SPORTNI PUBLIKI!

Podpisana podzveza tem potom apelira na vse posetnike, pristaje in posebno na tako zvane »drukerje« klubov, da pri nogometnih tekmah ne motijo poteka igre z neumestnimi vzkliki, grdimi izrazi, neprimernimi opazkami, ki gredo običajno na rovaš igrarjnih moštvi in fungirajočega sodnika. V nasprotnem slučaju je nemogoče, da bi igra potekla normalno, a škodo trpi le bistvo stvari same — sport, a še v večji meri pa ugled vseh ljubljanskih sportnikov.

Ta apel naj velja posebno za težje, odnosno ostrejšje nastope med domačimi moštvi. Današnja tekma med Ilirijo in Primorjem se bo takoj zaključila, čim bi prišlo do eventualnih izpadov.

Nadalje se opozarjajo posetniki tekem, da vodijo pse na vrvič. LNP.

Sportni teden

Poleg zimskosportnih tekem so zanimali sportni svet v zadnjem času zlasti trije dogodki:

1. igra Suzane in Helene;
 2. boj Paulino—Diener;
 3. polet kapitana Franco iz Evrope v Ameriko.
- Suzana je premagala mlado Američanko v prvi igri 6 : 3, v drugi 8 : 6, skupaj 14 : 9. Willsova je torej prav dobro igrala. Stave so bile velike; samo v Londonu so šle na 75.000 funtov, v Newyorku na 225.000 itd. Suzani je čestital tudi angleški kralj in je bila že pred bojem povabljen na angleški dvor, kar je največje odlikovanje na tem svetu. Poročevalska služba je poslovala tako točno, da je o izidu tekme, igrane ob Rivieri, bil obveščen par minut nato že ves Pariz. — Lacoste in Borotra igrata sedaj v Ameriki. — Švedski kralj je skupaj s partnerjem Nylenom premagal svojega sina (prestolonaslednika) in njegovega partnerja 6 : 2 in 6 : 1.

Proti vsemu pričakovanju je ostal boj Paulino — Diener neodločen. Kar gledali so; Dienerjev trener Sabri Mahir je res nekaj posebnega, Diener seveda tudi. Najbolj je gledal pač Descamps, nekdanji Carpentier in sedanji Paulinov manager. Ko smo v terek poročali o boju, nam je prisloil tiskarski škrat takoj v začetku poročila krepek udarec in napisal: »na vsakega konja sportne vsevednosti se ne smeš ustiti,« namesto: na visokega konja. — Erminio Spalla se je odpeljal v Južno Ameriko, da se bori tam s Tirpjem; po povratku se bo boril za evropsko prvenstvo s Paulinom. Paulino bo do takrat že okrevajl; v zadnjem boju se mu je namreč v roki zlomila srednja kost.

Franco je prišel v Buenos Aires; podrobno poročilo smo podali v torikovi številki »Slovenca«. — Ker smo že pri aviatiki, povemo še tole: Cobham je dokončal svoj polet preko Afrike in je prišel v Kapoko mesto. Španci bodo leteli s tremi aeroplani iz Madrida na otočje Filipini, motorji 450 HP, hitrost na uro 220 km. Proti tečaju bo letel znan avstralski aviatik Willens, od Alaske gor. Amundsen bo letel proti tečaju z majhnim zrakoplovom, od Evrope gor. Iz Amerike gor bosta letela tudi znana aviatika Ogden in Wage, tista dva Američanka, ki sta obkrožila z aeroplani zemljo; sredstva jima bodo nabrali dijaki univerz Jale, Harvard in Princeton; z njima bodo šli še drugi, vsega skupaj ekspedicijska petih aeroplanov.

Zimski sport se je pri nas podal k počitku, na severu so bile pa ravno sedaj največje tekme. V Berlinu so se vršile drsne tekme. Svetovno in moštvo gospodov si je pridrsal dunajski inženjer Böckl, moštvo v dveh pa francoski par Joly—Brunet. — V Oslo so se vršile drsne tekme, nekakšna predigra za današnje svetovno prvenstvo v Trondhjemu. Uspehi so prvostvni; najboljši je pač čas Ballangrud na 10 km 17:27, koji čas je samo malo slabši kakor svetovni rekord Mathiesena iz leta 1913, 17:22.6. Tudi dva druga pod 181 Larsen 500 m 44.71, Ballangrud 1500 m 2:23.81, Ballangrud 5000 m 8:36.41 — Mathiesen je v izborni formi, 500 m 43.81, 1000 m 1:32.11 (njegov svetovni rekord v Davosu 1:31.8). — Prav tako v izborni formi je tudi Thunberg, ki se Amerike doslej ni mogel privaditi in je šele sedaj ek sebi prišel. V borbi z ameriškim prvakom Jewtrawom na 1 angleško miljo (1609 m) je dosegel isti čas kot Jewtraw, 2:38.4, nato pa sam 2:38.2; nov svetovni rekord. — Za holmenkollenske smučarske tekme pri Oslo se je priglasilo 606 smučarjev!

Hoff ima v Ameriki dosti večje uspehe kakor Houben. O Houbenu se ameriško časopisje ne izraža posebno laskavo, Hoffu pa poje slavošpev na slavošpev. Rekel je, da bo Amerikancem v fraku in dolgi hlači podajal nove rekorde, a vselej samo za 1 cm. Sedaj je srečno prihlačal že na 4 m 6 cm! Svetovni rekord. Ob isti priliki je pretekel Taylor 80 y staj v 9 : 3, Plant je pa prehodil 3000 m v 12:49 (vse to v zaprtem prostoru).

Poročajo o novih holandskih, avstrijskih, nemških in francoskih rekordih v teški atletiki. Omenimo nekatere: Francoz Arnout (lahka teža) 95 kg obojoročni poteg in 121 kg obojoročni sunek; Nemec Wagner (teška srednja teža) 97 kg obojoročni poteg; Avstrijec Wenzalek (lahka teža) 100 kg sunek z desno roko — če bo to ponovil pred kompetentno komisijo, nov svetovni rekord. — Rigoulot bo nastopil najbrž tudi na Dunaju. Dunajčan Schielberg je pa povabljen v Pariz, da pokaže tam desetkratno pravilno težno dviganje 100 kg. Pravi, da bo šel; sedaj jih dvigne že 6 krat.

Pred odhodom v Ameriko je Rademacher zboljšal svetovni rekord v prsnem plavanju 200 yardov na 2:31.1. — Ameriško splošno plavalno prvenstvo dam si je izvojevala Marta Norellus, s krasnimi uspehi. — Ederlova še zmeraj misli na preplavanje Kanala. Njen trener bo spet Burgess. Skupaj z njo bo trenirala tudi Helena Wainwright. Breslauskoo šestdnevno dirkanje je dobil par Van Kempen—Feja, 3839.47 km. V. S.

Turistika

Krvavec za smuko ugoden od Jezerske planine naprej. Tik ob Domu je najlepši teren za manj izvežbene. Izborna smuka je od Doma do Velikega Zvoha. Vreme jasno. Dom je dobro kurjen in z vsem potrebnim založen. Ob nedeljah vozi zadnji vlak iz Kamnika proti Ljubljani ob 20.45.

Darovi

Za Jugoslovansko Matice. Ob priliki svatbe g. Miškota Belca v Moravah je bilo nabranih za Jugoslovansko Matico 267 Din. — Na gostiji g. Rudolfa Koemuta v Sv. Urbanu pri Ptuj je zbrala vesela družba za Matico Din 52. — Solska mladina v Zamostju je zbrala za Matico Din 15, v Srednji Bietrici v Prekmurju pa Din 63. Iskrena hvala!

Premog, drva, ogile, briketi in koks.

»ILIRIJA«, Kralja Petra trg 8, Ljubli. - Tel. 220.

Gospodarstvo

Borzni teden.

Ljubljana, 20. februarja 1926.

Kaj je s pogajanjmi v Ameriki? Odgovora na to še vedno čakajo gospodarski krog. Finančni minister se sicer te dni vrne iz Amerike, da pride zopet na svoje pravo mesto, da se udeleži proračunske debate. Ostala delegacija pa ostane v Ameriki, da nadaljuje pogajanja, za katera Amerikanci nimajo dosti časa. Dejstvo je, da finančni minister naših dolgov v Ameriki ni konsolidiral in da ne bo prinesel domov nikake pogodbe, kar pomeni, da je šel zaman v Ameriko. Sploh pa prihajajo iz Amerike vesti, katerih vsebino resnice je težko prekontrolirati. Jasno je, da bi belgrajski državniki svoj uspeh v Ameriki takoj raztrobili po vsej državi. Tega pa dosedaj od nikoder ni.

Položaj našega gospodarstva se ne izboljšuje. Nikjer ni znakov, ki bi kazali, da gredo prilike na bolje.

Doba objavljjanja bilanc se začena. V Ljubljani je prvi objavil rezultat svojega poslovanja v letu 1925. Kreditni zavod za trgovino in industrijo, ki izkazuje 134.201 Din več čistega dobička kakor v letu 1924. Dividenda ostane ista 10%. Izmed zagrebških velebank je omeniti bilanco Praštedione, ki izkazuje pri bilančni vsoti 1765 milijonov čistega dobička 21.1 milijonov Din (leta 1924. malo manj). Dividenda je ista kakor za 1924.

Nasprotno je pa slika iz bilance industrijskih podjetij slabša. V Sloveniji dosedaj sicer ni niti eno industrijsko podjetje objavilo svoje bilance za lansko leto. Bilanca industrijskih podjetij v Hrvatski in Slavoniji izkazujejo skoro vse izgubo ali pa le malenkosten dobiček, tako da delničarjem ni računati na dividende.

Borze obratujejo slabo. Kurzi delnic in državnih papirjev popuščajo, promet je majhen, le devizno tržišče beleži večji promet.

Na deviznem tržišču je vzbudila pozornost naraščanje danske in norveške krone ter finske marke. Na drugi strani pa je znatno popustil francoski frank v zvezi z notranje-političnimi in finančnimi težkočami Francije. Tudi poljski zlat je znatno padel, odkar je »Bank Polska« prenehala intervenirati v njegovo korist. Dinar se drži stabilno. Včeraj in danes je znatno padla italijanska lira.

Tržišče državnih papirjev je mirno. Promet je minimalen in po zbiranju so izgledi za vojno odškodnino slabi. Tendence v tem papirju je negotova. Splošno pa bolj nagibajo državni papirji k popuščanju.

Bančni papirji stoje v Zagrebu slabo. Hrvatska eskomptna in zagrebška Kreditna beležita celo izgubo na kurzu; ostali papirji se drže.

Industrijski papirji so zanemarjeni tako v Ljubljani in v Zagrebu. Prometa skoraj ni. Kurzi se drže.

V naslednjem so ljubljanski kurzi v začetku in na koncu tedna:

	15. febr.	19. febr.
7% invest. posoj.	77—78.50	76—78
vojna odškodnina	276—280	280—283
zastavni listi	20—22	20—22
kom. zadolžnice	20—22	20—22
Celjska posoj.	202zaklj.	200—205
Ljublj. kred.	200 den.	200 den.
Merkantilna	100—104	102zaklj.
Praštediona	965—970	—
Slavenska	50 den.	50 den.
Kreditni zavod	175—185	175—185
Strojne	125 bl.	125 bl.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 20. februarja 1926. višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometar	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblak. nost 0—10	Padavin
kraj	čas					vrsta
Ljubljana (dvorec)	7	762.3	0.9	97	NNE 0—1	10
	8	763.4	1.0	95	NE 1—2	10
	14	764.3	5.8	68	S 0—1	10
	21	768.1	6.6	72	N 0—1	5
Zagreb		762.1	2.0	86	SW 4—6	0
Beograd		761.9	4.0	85	mirno	10
Sarajevo	8	763.5	3.0	92	"	10
Skopje		762.0	4.0	73	S 2—4	9
Grač—Dubrovnik		761.8	9.0	81	mirno	6
Praga	7	762.0	4.0	—	NW 1—2	2

Barometer je reduciran na morsko gladino.

Svetloba je sredstvo, s katerim se povečava prodaja.

V dobro razsvetljenih prostorih se odjemalec počuti dobro. Izbira se vrši mnogo hitreje. Ako toraj želite, da se Vam prodaja obilno poveča potem dobro in brez bliščbe razsvetljuje Vaše trgovine.

OSRAM

Moda

POMLADANSKE OBLEKE.

Ze smo stopili čez zimski prag in veselo nam hitijo misli na toplejše dni in željno pričakujemo svetlejšega solnca. Vsak letni čas pa ima skrbi za obleko in tako moramo pomisliti tudi spomladi, kakšne bodo naše obleke. Kar je bilo pozimi dobro, ne velja več za pomlad, saj je solnce neizprosno zrcalo, ki pokaže sleherni madež in sleherno gubico na

na blagu. Nekoliko novi moramo le biti v mlademu solncu in kakšne bodo te vrste obleke?

Kakor vse kaže, niso široke obleke prav nič več v milosti mode in bo spet vse ožje in v ravnih črtah. Pač so ostale gube, a so pošite in le časih razpuščene. Za pomlad je najbolj pripraven plašč. Vidiš ga na prvi sliki in bo gotovo všeč ženskemu svetu, zato smo spodaj pridelali tudi kroje zanj. Te vrste plašč je za pomlad najbolj moderen. Napraviš

ga iz mehkega, volnenega, enobarvnega blaga in ga okraša s temnejšim blagom ali z našitki iz usnja. K temu plašču utegneš nositi majhen klobuček iz slame in svileni krajevci in lepo je, če je klobuček tudi iste barve kakor plašč. Glede kostima je tako, da je precej za luksuz in je plašč dosti bolj praktičen. Kostim imaš navadno le dopoldne, v plašču pa moreš biti vedno na vseh potih. Na sliki vidiš kostim, ki ima dolge reverje in je pripraven za močnejše ženske; tudi za sport je pripraven. Tretja slika ti pokaže plašč za potovanje, ki je zelo v modi in je narejen iz križastega, volnenega blaga. Pri tem plašču utegneš nositi ovratnik tako, da ga odvihaš nazaj ali pa si ga tesno okleneš krog vratu. Rokavi so široki in na plašču so tudi žepi.

AJOUR (AZUR) NA OBLEKAH.

Prej smo imeli ažure le na bluzah, zdaj so v modi tudi za cele obleke, saj so te obleke večina tako enostavne in nekako mrtve, da morajo imeti nekaj, kar jih poživijo. Vzorec je navadno tak, da prekrizajo vrste ažura vso

bluzo in tudi rokave, kar je še posebej lepo. Take obleke so navadno iz China-Kreppa. Krilo pa je prav na drobno zgibano, tenko plisirano.

PLATNE OBLEKE ZA OTROKE

so zelo pripravne, ker jih moreš lepo oprati in so po pranju navadno še lepše, skoraj bolj nove. Na te obleke nikar ne devaj okrasov, kakor sploh glej, da so otroške obleke kar najbolj preproste in take, da se otrok more gibati v njih. Kaj pomaga otroku, če ga oblečeš kakor narejeno punčko, če je ves v čipkah in trakcih, če se pa ne v taki obleki

prosto kretati, »ker je škoda«, in se zdi otroku, kakor bi bil v železnem oklepu. To je eno. Drugo je, da se otroku vtisne preprostost v dušo in bo potem, ko odraste, sam preprosto oblečen. Saj ni bolj zoprnega, kakor gizdalin, ki se vse sveti in blešči na njem, znotraj, v srcu in duši je pa prazen. Vse to zavisi od matere, kako oblači svojega otroka in kakšne so tiste navade in kakšni zgledi, ki mu jih daje v otroški dobi za vso pot življenja.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši - Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, silvalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelki za popolno popravilo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, silvalnih strojev itd. Prodaja na obroke! Ceniki franco!

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlova cesta št. 4

KDO mi preskrbi službo od 8-2 popoldne v kaki banki ali pisarni, ali pa mesto inkasanta? — Za nagrado odstopim prvo mesečno plačo. Ponudbe pod »Dobra služba« 1124 na upravo »Slovenca«.

Prodaj dobro idočo TRGOVINO na promet. kraju v Ljubljani — event. sprejemem družabnika ki bi pozneje prevzel trgovino. Ceni ponudbe na upravo lista pod: »Ugodna prilika«.

4-CEVNI RADIO - APARAT moderne konstrukcije, se se za lastno ceno 1600.— Din z žarnicami vred prodaja. Kje in kdaj se ga lahko ogleda, pove uprava lista pod št. 1159.

KLAVIR jako dobro ohranjen, dober glas, ceno naprodam. Naslov pove uprava lista pod številko 1158.

KLAVIRJI! Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelki za popravila. Ugaševanje in popravila za Glasb. Mat., konservatorij i. dr. institucije izvršuje moja tvrdka. Točna postrežba, zmerne cene, tudi na obroke! R. WARBINEK, Ljubljana, izdelovalec klavirjev.

NAZNANILO! Damsko krojaštvo Angelica Radovan — Borštnar

se je preselila v Spodnjo šiško, Verovškova ulica 22 (v novo hišo Mestne hranilnice ljubljanske), ter se cenj. damam nadalje priporoča.

Štampilje S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvoru.

Semenski oves oddaja najceneje veletrgovina A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta 24.

Prodaj: Športni voziček, citre, 2 para čevljev št. 33 in 39. Pred školjo 16/II.

Hrušve in črešnjeve HLODE kupim vsako količino. — Ponudbe pod: »Takojšnje plačilo« št. 1143 upravi lista Ljubljana.

Krajni šolski svet Dolsko, p. Laze pri Ljublj., odda napravo VODNJAKA za vzključno ceno 4000 Din. Ponudbe tekem 14 dni.

SOBO ISCE boljši, soliden gospod. — Ponudbe na upravo pod: »Odvetniški koncipijent«.

Sa'onski harmonij se takoj prodaja zaradi selitve za 5500 Din. Naslov v upravi št. 1128.

Grablje vseh vrst in drugo leseno poljsko orodje dobavlja M. ČESENJ, Kranj.

Oglejte si! Prodaj novo HIŠO: 4 sobe, kuhinja, 2 kleti, dalje svinjak in prostor za kurjavo. Okrog je 1000 m² za lep vrt, 10 minut od postaje Velenje, tik pred faro cerkvi. Hiša je pripravljena za trgovino ali gostilno. Cena 60.000 Din. — Več pove lastnik BLAŽ PERBIL.

Kupim dobro ohranjeno lovsko puško DVOCEVNO. — Naslov: OMAN - Ljutomer.

Meblov. SOBO event. s souporabo kuhinje, išče zakonski par za dobo 3 mesecev. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 1141.

Foto - aparat 6/9 cm s prvovrstno optiko, se kupi. — Ponudbe z opisom in ceno na upravo lista pod »Aparat« št. 961.

PREMOG - ČEBIN Wolfova ulica 1/II. — Telefon 56

Otomane afrik. modro, droči, žimnice, kakor tudi vse druge tapetniške izdelke po znaino znižanih cenah nudi Fran Jager, tapetnik Ljubljana, Kolodvorska ul. 27. Popravila se solidno in najceneje izvršujejo

Prodaj osebni avto znamke »Opel«, popolnoma ohranjen s 4 manjšimi sedeli, za 25.000 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 524.

Preklic. Podpisani preklicujem in obžalujem vse razširjene besede, ki sem jih govoril zoper Petra Bertonec in njegovo ženo. Zahvaljujem se jima, da sta odstopila od tožbe, in obljubim, da ne bom nikoli več kaj takega govoril. 1161

Anton Jamnik zidar, Godešič št. 58 pri škofji Loki.

Zaradi selitve se ugodno prodaj dva konja po 6 let stara, z novimi KOMATI, in dvovržna NOVA KOČIJA.

Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 1127.

Bencin-motor NAPRODAJ Zaradi nabave elektromotorja, se za ugodno ceno prodaja BENCIN-MOTOR z vozom, še malo rabljen, v dobrem stanju, 6 konj. sil. Ogleda in pojasnila se dobe 10 minut od kolodv. Škofja Loka, pri Iv. COF (Keklu), vas Virmarje št. 24, Gorenjsko. 1069

Prezame se dobro idoča specerija, ali mešana TRGOVINA v promet. kraju Slovenije, po možnosti s stanovanjem. — Ponudbe z navedbo letnega prometa in ostalih pogojev naj se pošljejo na upravo lista pod »EKZISTENCA«.

Prodaj BARAKO 12m dolgo in 4.20 m široko, deloma vzdana, z opeko krita. Baraka je na vijake in se da lahko narazen vzeti. Naslov v upravi lista pod št. 1091.

Prodaj BARAKO 12m dolgo in 4.20 m široko, deloma vzdana, z opeko krita. Baraka je na vijake in se da lahko narazen vzeti. Naslov v upravi lista pod št. 1091.

Gostilno v bližini Ljubljane, oddam v najem. — Naslov v upravi lista pod št. 1151.

HITITE in pošljite takoj, ko ste prebrali naš oglas, razločno napisan svoj naslov ter priložite tri dinarje v znamkah za stroške tiskovin in poštne — ker le tedaj je mogoče, da ne zamudite izredno ugodne prilike, katero nudimo vsakomur, brez razlike stanu in poklica, ki hoče zaslužiti izven svojega stalnega zaposlenja. Vsakrati izmed cenj. čitateljev in čitateljic ima svoje sorodnike in prijatelje, s katerimi se sestaja in razgovarja. Ob takih prilikah in v svojem prostem času je lahko udeležen v zelo dobičkonosni, brez vsakega napora in rizika. Vse ostale podrobnosti Vam pojasni naše pismo. Ako ne priložite znamk, Vam radi velikih povpraševanj ne moremo odgovoriti. »ELKA«, Ljubljana, Zeljarska.

VAJENCA z-pilarsko obrt išče Iv. F. CAR, Ljubljana, Vošnjakova ulica 4. 1156

Mizarskega vajenca krepkega, sprejemem z vso oskrbo v hiši. Iz. Repše, Poljanska c. 21 - Ljublj.

Za roč. vezenje z zlatom, se sprejmo izurjene vezilje. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »Zlatovezenje« št. 1157.

DEČEK poštenih staršev, se sprejme za kleparsko in vodovodno inštalacijsko obrt. — GANTAR Anton, Mestni trg 9, Ljubljana.

Mlada KUCHARICA ki dela tudi druga domača dela, se išče za takoj. — Pismene ponudbe pod: »Poštena št. 20« na upravo »Slovenca«.

Iščem pridno in pošteno izobraž. gospodično k trem otrokom (starost 4-6 let), ki bi znala nekaj šivati in pomagati pri hišnem delu. Hrana in stanovanje v hiši. — Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 1060.

EKSISTENCA iščejo se reflektanti, ki bi hoteli prevzeti v kateremkoli mestu v Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Dalmaciji po eno našo podružnico z manufakturnim blagom in našimi izdelki. Položiti je primerno kavčico ali kako drugo jamstvo. — Ponudbe na Ljubljana, poštni predal 157. 1042

VRTNARJA in več treznih poljskih delavcev in delavk se sprejme v službo pri grafični PREBOLD, Sv. Pavel, Savinjska dolina.

Tovarna PAPIRJA išče strokovne moči. — Ceni ponudbe z označenjem dosežanih namene in pripravi spraveval pod šifro »Za-7659« na »PUBLICITAS« d. d. — Zagreb, Gunduličeva 11.

VRTNARJA samskega stanu, veččega v obdelovanju zelenjadnega in sadnega vrta — sprejemem takoj v službo. Hrana in stanovanje v hiši — Event. ODDAM

zelenjadne VRTOVE in cvetličnjak v najem. Najemnik je lahko oženjen, brez otrok. Stanovanje obstoji iz 1 sobe in kuhinje in je na razpolago. — Matija Dolničar, šmarino ob Savi, p. Moste pri Ljubljani.

ZAS. DETEKTIV. ZAVOD Rimska cesta 9 prevzame naročila v najrazličnejših zasebnih zadevah

Sprejmeta se KROJAČ in ŠIVILJA najraje zakonca, za delo in vodstvo trgovine izdelovalne obleke in perila vse vrste. Ponudbe na upravo tega lista pod šifro »Trajno« 1093.

Kuharica mlajša, katera je večča priproste kuhe, se sprejme v dobro trgov. hišo v Ljubljani, kjer ima priliko se še nadalje izobraziti v kuharstvu. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Poštena kuharica« št. 8590.

Fotograf. obrti bi se rad pričel deček 16 let, ki je dovršil mešč. šolo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1103.

Iščem mesto SLUŽKINJE k družini brez otrok, najraje v Belgrad. Znam tudi kuhati. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1114.

GOSPODIČNA izobražena, želi mesta k boljši družini z 1 ali 2 otrokoma, izven Ljubljane. — Pisma pod »Marilja« na upravo lista.

Pletilni stroj št. 836 se prodaja. — Naslov pove uprava lista pod št. 1151.

AZURIRANJE v vseh barvah, plisiranje Resljeva c. 12, I. nadstr.

Služkinjo za vse ki zna kuhati, išče mala družina v gorskem kraju. Reflektira se le na resne in izkušene prosilke. Nastop čimprej, plača lepa — Podrobne ponudbe z označbo dosed. službovanja ter po možnosti s sliko na naslov: Inženjer Fetič, Črna p. Prevaljah.

VAJENEC poštenih staršev, se sprejme za vrtnarsko obrt. Hrana in stanovanje v hiši. — ŠIMENC IVAN, vrtnar, Ljubljana, Gradišče št. 12. 1136

Zastopniki SE IŠČEJO. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« — Maribor. 1146

Mlad uradnik več vseh pisarn. del. ekspedient in skladiščar, vojašč. prost, ima 4 gimn. išče primer. službo. Pogoji povoljni. — Naslov v upravi lista pod št. 1115.

K trem otrokom v starosti 8, 7 in 3 let. — iščemo boljšo GOSPODIČNO lepega vedenja, zdravo, ki popolnoma obvladuje nemščino in je voljna pomagati pri gospodinjstvu. Pogoji, spravevala in slika naj se pošlje na naslov Dr. E. GRČIČ, zdravnik, Osijek L, Aleksandrova 8.

Poravnajte naročnino! UČENCA kršč. staršev sprejme za kovaško obrt Josip Malovrh — Polhov dravec. 1182

**Vsakovrstno
zlato kupuje**
po najvišjih cenah
črne, javetir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

**Kuhinjsko emailirano
posodo**

vseh vrst in dr. potreb-
ščin, dobite najceneje
pri tvrdki: A. VICEL.
Maribor, Glavni trg št. 5.

MODNI LISTI
za krojače in šivilje
s slovenskim poukom in
veliko sliko, polletno 120
Din. »KROJNA SOLA«,
Ljubljana, Stari trg 19/L.
Dne 1. marca nov krojni
tečaj za šivilje.

Elektromotorji
popoln. novi, 1—6 HP,
radi likvidacije za polo-
vično ceno naproday. —
Ponudbe na upravo lista
pod: 380/220 voltov.

Nova HIŠA
enonadstropna, se ugod-
no proda. — Naslov pove
uprava lista pod št. 1160.
Pozor! Pozor!
Kje dobiš
najhitreje in ceno URO
POPRAVLJENO z 1 let-
nim jamstvom? Pri stro-
kovno izprašanem urarju
D. MARINKO
Ljubljana, Florijanska ul.
št. 31 — prej Korošec.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI:

FRANCOSKO — SLOVENSKI SLOVAR.

Sestavil dr. Janko Pretnar. Cena vez. Din 70.—.

SLOVENSKO — FRANCOSKI SLOVAR.

Sestavil dr. Janko Kotnik. Cena vez. Din 70.—.

Pozor pred manjvrednim tujezemskim blagom!

Zahtevajte pri nakupu edinole domači prvovrstni, garantirano 10/18 odstotkov
fosforne kisline vsebujoči in v vodi raztopljivi

Superfosfat znamke „Danica“

Najboljša kakovost in brezkonkurenčne cene! Pazite na znamko „Danica“, ka-
tero nosi vsaka originalna vreča!

Naročila sprejema:

„DANICA“ d. d. za kem. proizvode, Zagreb. Zastop: Ljubljana, Poljanski nasip 48.

Čuvajte se tujih manjvrednih izdelkov!

Hiša

s kompletnim gospodar-
skim poslopjem, lep in
velik vrt za solivje, tri
orale (event. več) prvo-
vrstnih njiv v bližini do-
ma, takoj na prodaj. —
Vse drugo se poizve pri
gospe FANI SIMMA —
Breg pri Pljuju. 1089

J. Stjepušin
Sisek
priroča boljša,
plamurice, var-
tiluro, strune,
sola in vna
potrebščine
za vna
glasbila
Odklapanje
na pariklji
razstavi
Ceniki franko.

ZLATOROG

Katera gospodinja ne pozna v modro-
rumene tkatke paketiranega

Zlatorog - terpeninovnega mila,

katero je vsled čudovitega uspeha pri pra-
nju in velike izdatnosti plošno priljubljeno!
Zlatorog - terpeninovo milo se izdeluje iz
najboljih surovin z dodatkom terpenina, je
torej tudi za najfinije perilo
popolnoma neškodljivo! — Zla-
torog-terpeninovo milo je naj-
boljše, najdražecenejše, zlata
vredno! Da to simboliziramo in
vzbudimo v najširših krogih za-
nimanje za to neprekosljivo milo,
se vpreša od 1. avgusta 1925, v
vsak tisočeri komad 10-frank-
zlatnik, kateri se pojavi pri vpo-
rabi mila. Osemdaj se je našlo
že mnogo zlatnikov.

Poskusite tudi Vi
srečo, kupite en
komad
Zlatorog-terpen-
inovnega mila,
perite z njim in
prepričajte se o nje-
govi izvanredni ka-
kovosti.
Morda boste tudi
Vi našli zlatnik!

Jajca za valenje štajerskih kokoši,
čiste pasme, se dobijo
vedno pri F. GREINER, MARIBOR, Gosposka 2.
Pošilja se tudi po pošti. 1142

PRODAM POSESTVO

pod ugodnimi pogoji, sestojee iz velike stanovanj-
ske hiše, v kateri je že nad 30 let dobro vpeljana
trgovina z meš. blagom. Hiša je pripravna tudi za
gostilno. Na vsakem koncu hiše velik vrt za zele-
njavo. Zraven veliko gosp. poslopje z velikim hle-
vom za 12 glav živine in prostorno kletjo. Poslopja
leže v Studencah ob zelo prometni cesti Poljčane
—Pljuj, pol ure od kolodv. Proda se 7 orolov zem-
ljišča. Vse podrobnosti pri posestniku I. KAISER,
Studenec pri Poljčanah. 1090

Objava. Vsako neupravičeno lovljenje rib v
revirju št. 12, to je Sava med Pod-
nartom in Kranjem s pritoki, bomo brez izjeme
zasledovali kot lovsko tatvino. S tem preključemo
kot novi zakupniki vsa dovoljenja, katera je izdal
prejšnji lastnik.

Zakupniki revirja št. 12.

Dobro vpeljana, že 30 let obstoječa

**trgovina čevljev, usnja, čevljar.
potrebščin in čevljarska OBRT**

z vsemi pripadajočimi stroji — se radi bolezn
UGODNO PRODA. Odda se tudi v najem trgovski
lokal z delavnico ozir. skladiščem. — Ponudbe na
M. BLAZNIK, škofja Loka. 1066

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega so-
čutja ob smrti mojega nepozabnega so-
proga, brata, svaka in strica, gospoda

JOŠKA KREGAR

izrekam vsem sorodnikom, stanovskim
tovarišem, prijateljem in znanem
najiskrenejšo zahvalo. Posebno se za-
hvaljujem gg. zdravnikom za takojšnjo
pomoč, pev. zboru »Svoboda«, daro-
valcem prekrasnih vencev in šopkov
iz Ljubljane, št. Vida pri Ljubljani in
iz Maribora, kakor vsem onim, ki so
blagega pokojnika spremili na njegovi
zadnji poti.

Ljubljana, dne 20. februarja 1926.

Zalujoča soproga Katinka Kregar.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisal Jules Verne. — Poslovenil A. D.

Jelo se je mračiti. Solnce je izginilo za gostimi,
hudournimi oblaki. Par bliskov je že osvetlilo ob-
zorje, v globini neba je že parkrat zagrmelo.

Paganel je z veseljem pozdravil nevihta, ki mu
je prihajala na pomoč, da njegov čudež tem bolj go-
tovo uspe. Divjaki se dajo neverjetno vplivati po
velikih naravnih pojavih. Novozelanci verujejo, da
je grom jezni glas njihovega Nui-Atue, in blisk ni nič
drugega kakor jezni pogled iz njegovih oči. Prepri-
čani bodo torej, da se je božanstvo osebno potrudilo
semkaj, da kaznuje brezbožne skrunilce. Ob osmih
je Maunganamov vrh izginil v tesnobni temi. Nebo je
hotelo prispevati črno ozadje za plameneči prizor, ki
ga je nameravala priklicati Paganelova roka. Maori
niso mogli več videti svojih vjetnikov, Odločilna ura
je prišla.

Treba je bilo ravnati kar najhitreje. Glenarvan,
Paganel, Mac Nabbs, Robert, kuhar in oba mornarja
so se podali hkrati na delo.

Kraj za žrelo so si izbrali trideset korakov od
Kara-Tetejeve grobnice. Bilo je nad vse važno, da
ostane Udupa nepoškodovana, zakaj ž njo bi izginil
tudi tabu, ki je bil na gori. Tamkaj je bil Paganel za-
pazil veliko skalo, okrog katere so pare posebno
močno sikale. Ta skala je bila torej kakor zamašek
na naravnem žrelu. S svojo težo se je upirala notra-
njemu ognju. Če se jim posreči, da jo vržejo iz nje-
nega ležišča, bodo iz odprtine takoj siknile pare in
se privlaile lave.

Delavci so si napravili vzvode iz kolov, ki so jih
izruvali v notranščini Udupe. Žilavo so se spravili na
skalnat gromado. Ko so se istočasno uprli na vzvo-
de, se je skala zamažala. Izkopali so si na spodnji

strani majhno strugo, da bo laže zdriknila navzdol.
Čimbolj so jo dvigali, tem bolj so se tresla tla pod
nogami.

Pod tanko plastjo zemlje je zamolklo bobnelo in
sikalo kakor v peči. Predrzni delavci, pravi ciklopi,
ki se igrajo s podzemeljskim ognjem, so delali molice.
Kmalu jih je par razpok in nekaj curkov vrele pare
poučilo, da postaja kraj nevaren. Še zadnji napor,
skala se je premaknila, zdrsnila po strmem bregu in
izginila v globini.

Takoj za njo se je vdala tanka plast. Med stra-
nimi poki se je vzdignil proti nebu žareč steber, po-
toki vrele vode in lave pa so se začeli valiti navzdol
proti niže ležečim dolinam.

Ves stožec se je tresel. Človek bi mislil, zdaj pa
zdaj se hrib pogrezne v brezdanje globine. Glenar-
van in tovariši so imeli komaj čas, da so se umeknili
strahotam ognjenikovega bljuvanja. Zbežali so v
Udupo, preje pa jih je še obrizgalo par kapljice vode,
razgrete do štiriindevetdesetih stopinj. Ta voda je ši-
rila čisto zaznaven duh po žveplu.

Tedaj so se žareče blato, lave in vulkanski iz-
mečki združili v en sam plamen. Ognjeni potoki so
zarežali rdeče brazde na Maunganamovem pobočju.
Bližnje gore so se zasvetile v ognjenikovem svitu,
globoke doline so zažarele v močni luči.

Vsi divjaki so se prebudili in tulili vzpričo
ognjenih pikov lave v sredini njihovega taborišča.
Tisti, ki jih ognjena reka ni dosegla, so bežali in se
vzpenjali na bližnje griče. Spotoma so se ozirali na-
zaj in opazovali strašni pojav, ognjenik, ki je v njem
jeza njihovega boga pogubila skrunilce svete gore.
Od časa do časa, ko se je hrumeje bljujočega žrela
za hip poleglo, si jih mogel slišati, kako so tulili svoj
obredni krik:

— Tabu! Tabu! Tabu!

Medtem je uhajala iz Maunganamovega žrela
ogromna množina pare, razbeljenega kamenja in
lave. To ni bil več navaden gejzir kakor tisti, ki so
posejani okrog gore Hekle na Islandiji, to je bila

gora Hekla sama. Vsi ti vulkanski izmečki so ostali
doslej pod stožčev oedejo, ker je zadostovalo Tonga-
rirovo žrelo. Ko pa se jim je odprla nova pot, so
vdrli skozi nastalo luknjo z veliko silo. Tisto noč so
ostali ognjeniki na otoku bljuvali manj kakor po
navadi.

Uro po ognjenikovem rojstvu so se že valile ši-
roke reke žareče lave po pobočju. Videli si brez šte-
vila podgan, ki so zbežale iz prevročih lukenj in sku-
šale uiti ognjeni povodnji.

Vso noč je divjala strašna nevihta in nič manj
ognjenikovo žrelo. Glenarvan se je začel resno bati,
da ni šel predaleč, zakaj izbruhana lava je sama ši-
rila žrelo.

Ubežniki so opazovali veličastno strašni prizor
skriti za ograjo Udupe.

Napočilo je jutro. Vulkanova jeza se še ni uto-
lačila. Goste rumenkaste pare so se mešale s plame-
nom. Na vseh straneh so se vili potoki lave kakor
sikajoče kače.

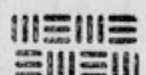
Kako je Glenarvanu utripalo srce, ko je pri-
slonil glavo k ograji in pokukal na divjaško taborišče.

Maori so zbežali na bližnje planote, kjer so bili
varni pred ognjenikom. Na vznožju stožca je ležalo
par zogljenelih trupel. Še dalje naprej je zasegla
lava kakih dvajset koč; pogorišče se je še kadilo.
Zelandci so stali tu pa tam v majhnih gručin in s
svetlim strahom opazovali Maunganamov vrh.

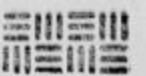
Kajkumu je stopil v sredo med svoje vojščake.
Glavar se je podal prav do stožčevega vznožja, na
tisti strani, ki ji je lava prizanesla. Stopil ni niti za
korak naprej.

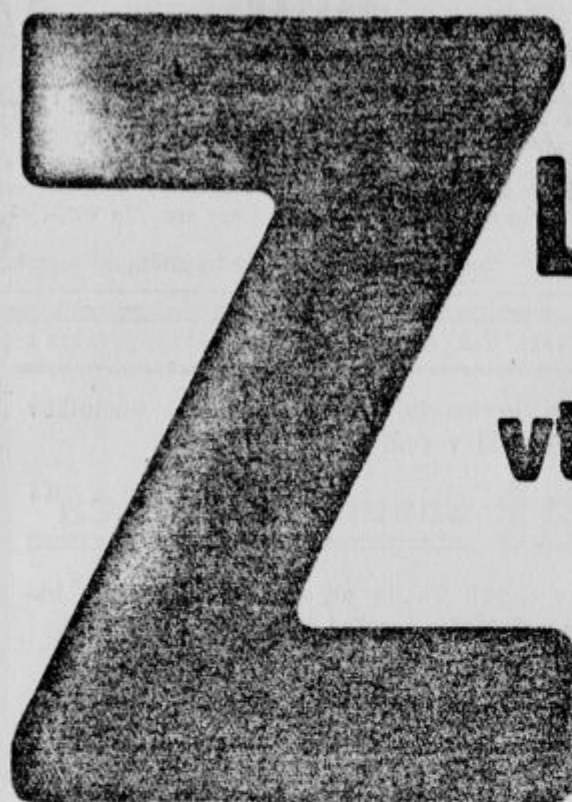
Tam je iztegnil roke kakor čarodej, ki kliče du-
hove, in se parkrat skremžil. Vjetniki so vedeli, kaj
pomeni ta obred. Kakor je bil pričakoval Paganel,
tako se je do pičice zgodilo: Kajkumu je zaklel ma-
ščevalno goro v še hušji tabu.

Kmalu nato so jo divjaki v dolgi vrsti ubrali po
stezicah, ki so vodile navzdol proti pahu.

Priporočamo »Ljudske knjigarnice« v Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrir-
rana zvezka: 19. zv.: Kazan, volji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din
20. zv.: Kralj gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

LATNIKI v milu „GAZELA“

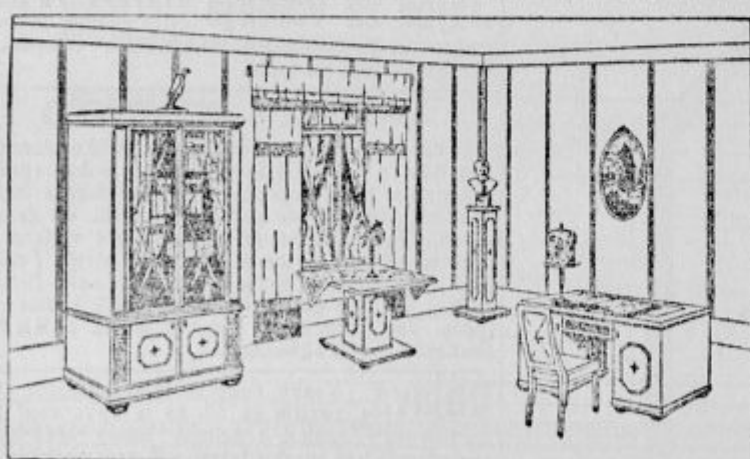
Da se cenjenim odjemalcem našega priznanega mila »GAZELA« oddolžimo, smo se odločili, da jih za njihovo dolgoletno naklonjenost tudi primerno nagradimo. Z ozirom na to smo sklenili, da bomo od sedaj naprej na vsakih 1000 kosov našega mila (vseh vrst, ki ga izdelujemo)

vtisnili v en kos mila po 1 zlatnik

Milo »GAZELA« zavzema vsled svoje izborne kakovosti vsekakor prvo mesto med sorodnimi izdelki. Izdelano je iz najboljših surovin, ki tkaninam ne škodujejo. Daje takoj zelo obilno peno, ki nesnago razkroji in temeljito odloči od tkanine, tako da je močno mencanje popolnoma odveč. Ako se z našim milom namilano perilo nato prekuha v vroči vodi ter temeljito spere v čisti vodi, zadobi naravnost snežno belino in jako prijeten vonj po svežosti. Jasno je torej, da z našim milom zelo mnogo **pristedita pri perilu in zdravju**, poleg tega Vam je pa mogoče sreča tudi toliko naklonjena, da dobite v kosu še 1 zlatnik povrhu.

Zahtevajte torej pri Vašem trgovcu

samo prvovrstno in pravo milo „GAZELA“

»pec« in delavnica na finalni etapi. Zahtevajte najnov. parihno vzorce!

Spalnice, jedilnice, gosposke in klubove sobe, prevzem popolne opreme stanovanj po naročilu, - Oklenjen les! - Otokmane, žimnice, divane, - Ogled najine zaloge tudi ob nedeljah in praznikih mogoč - Pisite po cenik! - Na obroke!

ERMAN & ANTON, mizarstvo in stolarija, Ljubljana, Št. 10 nad Ljubljano

Osebni avto

velik, 40 HP, sedemdesetletni Steyr, jako dobro ohranjen, malo izvožen, v izbornem stanju, s kompletno opremo, tekoč ugodno za prodati. - Interesenti naj se javijo pod šifro »AVTO štev. 1143«.

NA OBROKE
dobijo

: ČEVLJE :

državni in zasebni
na mesecenci pri M. TREBAR
- Ljubljana - Sv. Pe-
tra cesta št. 6. 907

Križe stoječe, viseče,
lesene in iz kovine vlite,
razne velikosti, ter lito-
železne **nagrobne**
križe izdeluje

RUDA

DOMICELJ & KOJOUN
= Maribor =
Frankopanova ulica 10

VODNE TURBINE

najnovejše konstrukcije - avtomatične
regulatorje, zašornice
izdeluje in dobavlja

ING. F. SCHNEITER Škofja Loka
Prvovrstna referenca - Zahtevajte ponudbe! Konkretna cen

Objava.

Dne 6. marca t. l. dopoldne ob 9. uri se vrši
pri okr. sodišču v Radovljici javna prostov. dražba
enonadstropne hiše

zelo pripravne za večjega obrtnika. V hiši se nahaja eno stanovanje 2 sob, kuhinje in pritlikin, 2 kleti, 2 velika in 1 manjši poslovni prostor, vodovod in elektrika v hiši. Hiša je oddaljena 2 minuti od kolodvora Radovljica ter je sodno cenjena na 140.000 Din. Izključna cena 80.000 Din. - Dražbeni pogoji so na vpogled pri okr. sodišču v Radovljici. Pojasnila daje lastnica MINKA HORVAT, modistinja, Ljubljana, Dalmatinova ulica 10/II, desno.

Zavod za straženje in zaklepanje v Ljubljani,

pri katerem bodo službovali upokojeni VARNOSTNI ORGANI, prične z marcem poslovati. - Ustmena in pisarna naročila se sprejemajo v pisarni VELESEJMA, Objekti »D«, od 16. do 19. ure. 1113

Prostovoljna dražba

čevljarske gospodarske zadruge r. z. z o. z. v likvidaciji, TRŽIČ na Gorenjskem, z inventarjem in premičnino. (Velika železna tlačilna - Wertheim.) Dražba se vrši 27. febr. dopoldne. Od 9. do 10. ure je na vpogled. Pogoji se izvedo pred začetkom dražbe. Kupci se vabijo. - Čevljarska gospodarska zadruga, r. z. z o. z., v likvidaciji, TRŽIČ (Gorenjsko).

1078

Oklic.

Na predlog lastnice se bo prodalo na prostovoljni javni dražbi zemljišče vl. št. 51, kat. obč. Radovljica, obstoječ iz stavne parcele št. 21, t. j. hiša št. 24 v Radovljici za izključno ceno 80 tisoč dinarjev. - Dražba se vrši dne 6. marca 1926 ob 9. uri dop. pri podpisnem sodišču v sobi št. 26, kjer se lahko vpogledajo dražbeni pogoji.

Okrajno sodišče v Radovljici, odd. I.,
dne 13. februarja 1926.

Naznanilo preselitve.

Cenjenim odjemalcem naznanjam, da sem preselil svojo podružnico iz Prešernove ulice št. 26 v svojo lastno hišo

Prešernova ul. 14

poleg mesarja Marčana.

Priporočam se še v nadalje

Parna pekarna

Jean Schrey nasl. Jakob Kavčič.

Če hočete Vaše oči varovati

poslužite se samo leno poslovnih knjig ki jih izdeluje po
in pregledno črtanih poslovnih knjig nizkih cenah

Knjigoveznica K. T. D. v Ljubljani

En grös

Kopitarjeva ulica 6/II

En detail

Lipski

pomladni

velesejem 1926

Splošni velesejem od 28. februarja do 6. marca

mobilijska, reklama, knjige, čevlji in usnje, tobak, umetnine itd.

Tehnični velesejem od 28. februarja do 10. marca

elektrotehnika, železo, stroji vseh vrst itd. itd.

Tekstilni velesejem od 28. februarja do 4. marca

Razstava umetne svile od 28. februarja do 10. marca

Brezplačni vizum - 33 1/2% popusta na železnice v Nemčiji

Pojasnila daje častno zastopstvo **Stegu in drugi, Ljubljana.**

Dunajska cesta 1 b Telefon št. 925

Proda se popolna zaloga

trgovine z mešanim blagom
z opravo vred v Mengšu.

Ponudbe do 28. februarja 1926 na

»Društvo industrijcev in veletrgovcev«

v LJUBLJANI, Dalmatinova ulica št. 7/II, kjer se lahko vpogleda cenilni popis zaloge in oprave.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon štev. 57. 470 in 979

Račun poštino ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—, vloge nad Din 200.000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktna zveza z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.